

Názory učitelů mateřský škol na využití digitálních technologií v rozvoji komunikačních schopností dětí předškolního věku

Barbora Bursová

Bakalářská práce
2021

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta humanitních studií

Ústav školní pedagogiky

Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení:	Barbora Bursová
Osobní číslo:	H18726
Studijní program:	B7507 Specializace v pedagogice
Studijní obor:	Učitelství pro mateřské školy
Forma studia:	Prezenční
Téma práce:	Názory učitelů mateřských škol na využití digitálních technologií v rozvoji komunikačních schopností dětí předškolního věku

Zásady pro vypracování

Zpracování rešerše a studium odborné literatury o digitálních technologiích v práci učitele mateřské školy.

Vymezení teoretických východisek zaměřených na digitální média ve vzdělávání dětí předškolního věku.

Příprava metodiky výkumné části, stanovení cílů výzkumu a výzkumných otázek.

Realizace kvantitativně orientovaného výzkumu prostřednictvím dotazníku pro učitelky MŠ.

Zpracování a vyhodnocení získaných dat.

Prezentace výsledků výzkumu, jejich shrnutí a doporučení pro praxi MŠ.

Forma zpracování bakalářské práce: **Tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

- Bytešnicková, I. (2007). *Rozvoj komunikačních kompetencí u dětí předškolního věku*. Brno: Masarykova univerzita.
- Moravcová, D. (2013). *Využívání počítačů v mateřské škole*. [online]. [cit. 2020-04-08]. Dostupné z: clanky.rvp.cz/clanek/s/P/257/VYUZIVANIPOCITACU-V-MATERSKE-SKOLE.html
- Simbartl, P. (2017). Mediální kompetence v mateřské škole. *Trendy ve vzdělávání*, 10(1), 95-100.
- Theunert, H. (2007). *Medienkinder von Geburt an : Medienaneignung in den ersten sechs Lebensjahren*. München: Kopaed.
- Zounek J., & Tůma F. (2014). Problematika ICT ve vzdělávání v českých pedagogických časopisech (1990-2012). *Studia Paedagogica*, 19(3), 65-87.

Vedoucí bakalářské práce: **PhDr. Hana Navrátilová, Ph.D.**
Ústav školní pedagogiky

Datum zadání bakalářské práce: **7. října 2020**
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2021**

Ve Zlíně dne 27. listopadu 2020

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že

- elektronická a tištěná verze bakalářské práce jsou totožné;
- na bakalářské práci jsem pracoval(a) samostatně a použitou literaturu jsem citoval(a).
V případě publikace výsledků budu uveden(a) jako spoluautor.

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací;

(1) Vysoká škola nevyjádřilečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví svátní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před kouáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdaním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezahrnuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li několi za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.

3). Odlírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídně k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Bakalářská práce na téma „Názory učitelů mateřských škol na využití digitálních technologií v rozvoji komunikačních schopností dětí předškolního věku“ se zabývá problematikou digitálních technologií jako nástroje pro rozvoj komunikačních schopností dítěte předškolního věku. Teoretická část se zaměřuje na vymezení pojmu „digitální technologie“, jeho problematiku a konkrétní příklady. Praktická část obsahuje interpretaci výsledků, které byly při výzkumu zjištěny u učitelů/učitelek z mateřských škol, a také doporučení pro následné využití digitálních technologií v mateřských školách.

Klíčová slova: Digitální technologie, komunikační kompetence, digitální gramotnost

ABSTRACT

The bachelor's thesis on the topic "Opinions of pre-school teachers on the use of digital technologies in the development of communication skills in pre-school children" deals with the issue of digital technologies as a tool for the development of communication skills in pre-school children. The theoretical part focuses on the definition of the term "digital technologies", its issues and specific examples. The practical part contains an interpretation of the results that were found during the research with teachers in nursery schools, as well as recommendations for the subsequent use of digital technologies in pre-schools.

Key words: Digital technologies, communication competence, digital literacy

Na tomto místě bych chtěla poděkovat všem, kteří se podíleli na vzniku této práce a pomohly mi se získáváním údajů do její empirické části. Zejména pak mému vedoucímu PhDr. Haně Navrátilové, Ph.D. za spolupráci, trpělivost, cenné rady, náměty a připomínky při zpracování této práce. V neposlední řadě chci poděkovat také své rodině a Ondřejovi za psychickou podporu.

„Komunikační technologie jsou nezbytné, ale ne dostačující k tomu, aby spolu lidé vycházeli.“ Arthur C. Clarke, britský sci-fi spisovatel a vynálezce

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	10
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 KOMUNIKAČNÍ KOMPETENCE DÍTĚTE PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU	13
1.1 KOMUNIKACE.....	13
1.1.1 Vývoj dětské řeči.....	13
Batolecí období (1–3 roky).....	14
Předškolní období (3–6 let)	14
1.2 ROZVOJ SLOVNÍ ZÁSOBY U DĚTÍ	14
1.3 DEFICITY V KOMUNIKACI DĚTÍ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU	14
1.4 ROZVÍJENÍ KOMUNIKAČNÍCH KOMPETENCÍ V MATEŘSKÉ ŠKOLE.....	15
2 DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE.....	16
2.1 HISTORIE ZAVÁDĚNÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ DO VZDĚLÁVÁNÍ	18
2.2 MEDIÁLNÍ KOMPETENCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE	19
2.3 VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ V MATEŘSKÉ ŠKOLE.....	19
2.4 DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE VYUŽÍVANÉ V MATEŘSKÝCH ŠKOLÁCH.....	19
2.4.1 Počítač	19
2.4.2 Interaktivní tabule	20
2.4.3 Tablet.....	20
2.4.4 Digitální a programovatelné hračky	20
2.4.5 SMART – Table	20
2.5 PROGRAMY PRO ROZVOJ KOMUNIKAČNÍCH KOMPETENCÍ DĚTÍ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU	21
APLIKACE PRO TELEFONY A TABLETY	21
2.5.1 Logopedie.....	21
2.5.2 Bimi Boo	21
2.5.3 Lipa Theater	21
2.5.4 Edudadoo.....	21
2.5.5 Mluvídek	22
SOFTWARE PRO POČÍTAČE	22
2.5.6 Mentio	22
2.5.7 Brepta	22
2.5.8 Méd'a a obrázky	23
2.5.9 Globální slabikář 2	23
2.6 DOPORUČENÍ K PROGRAMŮM	23
3 VLIV DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ NA ROZVOJ KOMUNIKACE.....	24
II PRAKTICKÁ ČÁST.....	26
4 METODOLOGIE VÝZKUMU.....	27
4.1 VÝZKUMNÝ PROBLÉM, VÝZKUMNÉ OTÁZKY, VÝZKUMNÝ CÍL	27

4.2	VÝZKUMNÝ VZOREK	28
4.3	ZPRACOVÁNÍ A VYHODNOCENÍ DAT	28
5	ZPRACOVÁNÍ ZÍSKANÝCH DAT	29
	CHARAKTERISTIKA RESPONDENTŮ	29
	ODPOVĚDI NA VÝZKUMNÉ OTÁZKY	31
5.1	VO 1: JAKÉ DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE UČITELÉ VYUŽÍVAJÍ V MATEŘSKÝCH ŠKOLÁCH?	31
5.2	VO 2: JAKÉ NÁZORY MAJÍ UČITELÉ NA VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ V PROSTŘEDÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY?.....	34
5.3	VO 3: JAK UČITEL ZVLÁDÁ PRÁCI NA DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍCH?	37
5.4	VO 4: JAKÉ NÁZORY MAJÍ UČITELÉ NA VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ V ROZVOJI KOMUNIKACE DÍTĚTE PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU?	40
6	VÝSLEDKY VÝZKUMU A INTEPRETACE DAT	49
6.1	VÝSLEDKY VÝZKUMNÉ OTÁZKY ČÍSLO 1	49
6.2	VÝSLEDKY VÝZKUMNÉ OTÁZKY ČÍSLO 2.....	50
6.3	VÝSLEDKY VÝZKUMNÉ OTÁZKY ČÍSLO 3	50
6.4	VÝSLEDKY VÝZKUMNÉ OTÁZKY ČÍSLO 4.....	51
7	DOPORUČENÍ PRO PRAXI.....	54
	ZÁVĚR	55
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	56
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	59
	SEZNAM OBRÁZKŮ	60
	SEZNAM GRAFŮ A TABULEK.....	61
	SEZNAM PŘÍLOH.....	62

ÚVOD

Pomocí digitálních technologií můžeme komunikovat s lidmi bez ohledu na čas a místo, kde se právě nacházíme. Digitální technologie nám můžou pomoci s navázáním nových kontaktů či přátelství.

Digitální technologie jsou v dnešní době velmi rozšířené v celém světě. Mladí lidé využívají digitální technologie každý den, berou to jako zábavnou formu trávení volného času. V mateřských školách jsou digitální technologie velmi populární. Používají tablety, interaktivní tabule a počítače. Děti se tak setkávají s technologiemi již v raném věku, a to jak v rodině, tak i v mateřských školách.

Po prostudování materiálů, které jsou k této problematice dostupné, jsem došla k závěru, že v České republice se problematice věnuje méně pozornosti než v ostatních zemích. Proto by se mělo této problematice věnovat více času. A měla by se více informovat veřejnost, ale také by se měly vytvořit programy pro rodiče a učitele, kde se dozví více informací o technologiích a jak pomocí nich rozvíjet komunikaci u dítěte.

Téma bakalářské práce bylo zvoleno z důvodu zvýšení zájmu o digitální technologie, které využívají děti již v raném věku. O problematiku jsem se začala více zajímat, když jsem viděla, že mnoho rodičů dává svým dětem do ruku telefon/tablet. A tak jsem se rozhodla podívat na internet, jestli některé hry/aplikace jsou pro děti prospěšné. Našla jsem spousty her/aplikací, které můžou děti nenásilně rozvíjet. O digitální technologie vzrostl zájem, kdy se začaly objevovat nové písničky na YouTube, pohádky apod., ale také hry.

Hlavním cílem bakalářské práce je nejen definovat problematiku v odborné rovině, ale i zmapovat znalosti a zkušenosti od učitelů/učitelek mateřských škol v České republice. A také díky těmto výsledkům šetřením navrhnout možná řešení, jak by mohly rodiče a učitelé v mateřských školách vhodně využívat digitální technologie a rozvíjet pomocí nich komunikační schopnosti dítěte. Výsledky bakalářské práce by měly sloužit především učitelům a rodičům, aby si udělaly obrázek o dané problematice a mohli preventivně předcházet problémům s komunikací u dětí.

V teoretické části, která je rozdělena na 3 stěžejní témata, Vás nejdřív seznámím s komunikací dětí předškolního věku. Dále vymezím pojem digitální technologie, jejich zařazení do mateřské školy a také využití v mateřské škole. K využití digitálních technologií v mateřské škole se podíváme na konkrétní programy, které lze využít v mateřské škole, a které rozvíjí komunikační schopnosti dětí v mateřských školách. Pro moji práci je tím

nejdůležitějším vymezit, jaké digitální technologie v mateřské škole používat a jaké programy se k tomu dají použít.

Na teoretickou část navazuje část empirická, ve které se pokusím zjistit, jaké zkušenosti mají učitelé mateřských škol. Hlavní výzkumná fakta mají dát odpovědi na otázky, zda by se právě v mateřských školách měly na toto téma soustředit, a zda digitální technologie do mateřských škol zavádět.

V závěru bakalářské práce jsou shrnuty výsledky šetření. Zároveň jsou zde navrhnutá možná doporučení pro praxi.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 KOMUNIKAČNÍ KOMPETENCE DÍTĚTE PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU

Rozvíjení komunikačních kompetencí je celoživotní proces. Rodiče učí děti mluvit již v raném věku. Komunikační kompetencí rozumíme: „*Soubor jazykových znalostí a dovedností umožňujících mluvčímu realizovat různé komunikační potřeby, a to přiměřeně situaci, charakteristikám posluchačů aj., zahrnuje též uplatňování sociokulturních pravidel. Je složkou komunikačně orientované výuky mateřského a cizího jazyka.*“ (Bytěšníková, 2012, s. 25)

1.1 Komunikace

Proces, který je životně důležitý pro živobytí a organizaci veškeré naší společnosti je komunikace. Bez ní se společnost nemůže rozvíjet a dál přežít. Pojem „komunikace“ nemá jednotnou definici (Býtěšníková, 2007). Podle Vybírala (2005) komunikace je „*proudění informací z jednoho bodu (zdroje) k druhému bodu (k příjemci)*“ nebo jako „*přenos nebo vytváření znalostí*“ (Vybíral in Býtěšníková, 2007, s. 59). Komunikaci používají všichni dospělý a děti. Bez komunikace bychom nemohly vyjádřit své potřeby, poznatky, radosti a strasti apod. Zvuková komunikace je jeden z nejzákladnějších druhů komunikace.

Dle Koláře (2012) je komunikace hlavní sdělovací prostředek a opírá se o určitou znakovou soustavu.

Pomocí řeči, jazyku a mluvy můžeme vymezit lidskou komunikaci. Řeč lze určit jako základní biologickou vlastnost, která může být interpretována pomocí zvukového, písemného nebo jiného kódu, který poskytuje smysluplné informace. Řeč se vyvíjí v průběhu života jedince. Jazyk je považován za specifickou vlastnost, který nám povoluje vyjadřovat se na základně sluchových a obrazových kódů. Další z pojmů je mluva. Mluva je výraz pro schopnost komunikovat v určitou dobu, a nezáleží na tom, kdo komunikaci realizuje (Býtěšníková, 2007).

1.1.1 Vývoj dětské řeči

Vývoj řeči má ve vývoji jedince rychlý průběh. Hlavní vývoj řeči probíhá u dětí do 6 let věku, načež do 3 a 4 roku je vývoj nejrychlejší. Řeč ovlivňuje několik faktorů:

- Stav centrální nervové soustavy
- Úroveň intelektových a motorických schopností

- Úroveň zrakové a sluchové percepce
- Vrozené nadání pro řeč a jazyk
- Vliv sociálního prostředí (Bytešnicková, 2012)

Řeč se rozvíjí již v raném věku dítěte. Již v raném věku dítě dokáže komunikovat, především s matkou. Langmeier a Krejčířová (2006) rozdělily vývoj člověka do několika oblastí. Nás ovšem zajímají pouze dvě oblasti: batolecí a předškolní období.

Batolecí období (1–3 roky)

V batolecím období již můžeme vidět pokrok v řeči dítěte. Dítě dokáže reagovat na základní slova, jako např. paci-paci, pápá nebo na zákazové slovo NE. Dítě dokáže již přiřadit slova k dané věci. Dítě už umí říct krátké věty. Velký pokrok v řeči se u dítěte projevuje na konci druhého roku (Langmeir, Krejčířová, 2006).

Předškolní období (3–6 let)

V předškolním období můžeme vidět velké zdokonalení v oblasti řeči. Výslovnost ještě není dokonalá. Před nástupem na základní školu takzvaná „patlavost“ řeči vymizí. Děti dokážou mluvit v celých větách, např. zážitky nebo také krátké příběhy. Děti také zvládnou si zapamatovat krátké písničky a básničky, a dokážou je převyprávět/přezpívat (Langmeier, Krejčířová, 2006).

1.2 Rozvoj slovní zásoby u dětí

Slovní zásoba u dětí se rozvíjí od 1,6 roku dětí, často to ale bývá později. Děti ve věku 2 let zvládnou říct 100–600 slov. Každé dítě je jiné, a jejich vývoj se liší. Proto i v rozvoji slovní zásoby každé dítě postupuje jiným tempem. Obsah slovní zásoby se u dětí také velmi liší a rozvíjí se individuálně. U malých dětí je hlavní zdroj slov jeho matka. Matka totiž na dítě mluví a často opakuje stejná slova pořád dokola. Dítě se je pak zafixuje. Dětská slovní zásoba obsahuje nejvíce podstatných jmen (50,5), na druhém místě jsou slovesa (25,5). Spojky se nachází na posledním místě (0,1) a to proto, že dítě ve 2 letech není schopno spojovat věty (Průcha, 2011).

1.3 Deficity v komunikaci dětí předškolního věku

Narušeným vývojem řeči rozumíme veškeré poškození řeči u dítěte. Již u dvouletého dítěte můžeme rozpoznat poškozenou komunikaci. Hlavní náznak poškozené komunikace může

být, že dítě nepoužívá gesta, nejeví zájem komunikovat, nevysloví ani deset slov (Býtešnicková, 2012)

Opožděný vývoj řeči může mít více typů, kdy dítěti chybí jedna, více nebo všechny složky v období vývoje řeči dítěte. Na vývoj řeči mají vliv také dospělý, protože dítě napodobuje mluvu dospělých lidí. Rozmezí mezi řečí a jejím opožděným vývojem by nemělo překročit hranici $\pm \frac{1}{2}$ roku. Opožděný vývoj řeči může mít být také dědičného faktoru, kdy souvisí s vývojem řeči rodičů dítěte. Dalším faktorem je nedostatečná zralost CNS (centrální nervová soustava), na kterou může mít vliv předčasný porod nebo nízká váha novorozeněte (Býtešnicková, 2012)

1.4 Rozvíjení komunikačních kompetencí v mateřské škole

Dítě v prostředí mateřské školy, by mělo ovládat komunikační kompetence na úrovni, aby bylo schopné se srozumitelně vyjadřovat, komunikovat s dětmi, ale také s dospělými. U dítěte dochází k největšímu rozvoji komunikace právě v mateřské škole. Dítě se učí rozeznávat s kým mluví, jestli se sobě rovným nebo s dospělým, ke kterému by měl chovat určitou autoritu.

Pedagogičtí pracovníci by se měli věnovat rozvoji komunikace u dětí. Před nástupem dětí do základních škol, by učitelé z mateřských škol měli zjistit, na jaké úrovni komunikace děti jsou. Učitelé by se měly zaměřit na výslovnost jednotlivých hlásek ale i způsobu vyjadřování, tempa, rytmu, síly a melodie řeči (Býtešnicková, 2007).

Jak uvádí Průcha (2011) byla výchova rozdělena do 4 okruhů:

- Slovní zásoba
- Péče o výslovnost a srozumitelnost řeči
- Osvojování a zdokonalování gramatické správnosti výslovnosti slov
- Rozvíjení souvislého sdělování informací

V současnosti okruhy nahradil *Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání*, který nám udává, co by dítě mělo umět na konci školní docházky. Hlavním cílem tohoto programu je rozvoj komunikace a řeči, a proto je více než jasné, že komunikace je důležitou součástí vzdělávání v předškolním věku.

2 DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Digitální technologie (nebo také informační a komunikační technologie) jsou fenoménem současné doby a ovlivňují jak děti, tak i dospělé. Pod pojmem „digitální technologie“ si můžeme představit např. tablety, telefony, počítače, interaktivní tabule apod.

„Digitální technologie jsou široký soubor prostředků, nástrojů, prostředí a postupů, které využíváme na podporu učení a učení se, komunikace a kolaborace, vyjadřování se, tvorby apod. teda na komplexní podporu všech rozvojových domén dětí, žáků a učících se každého věku“ (Kalaš, 2010, s. 13)

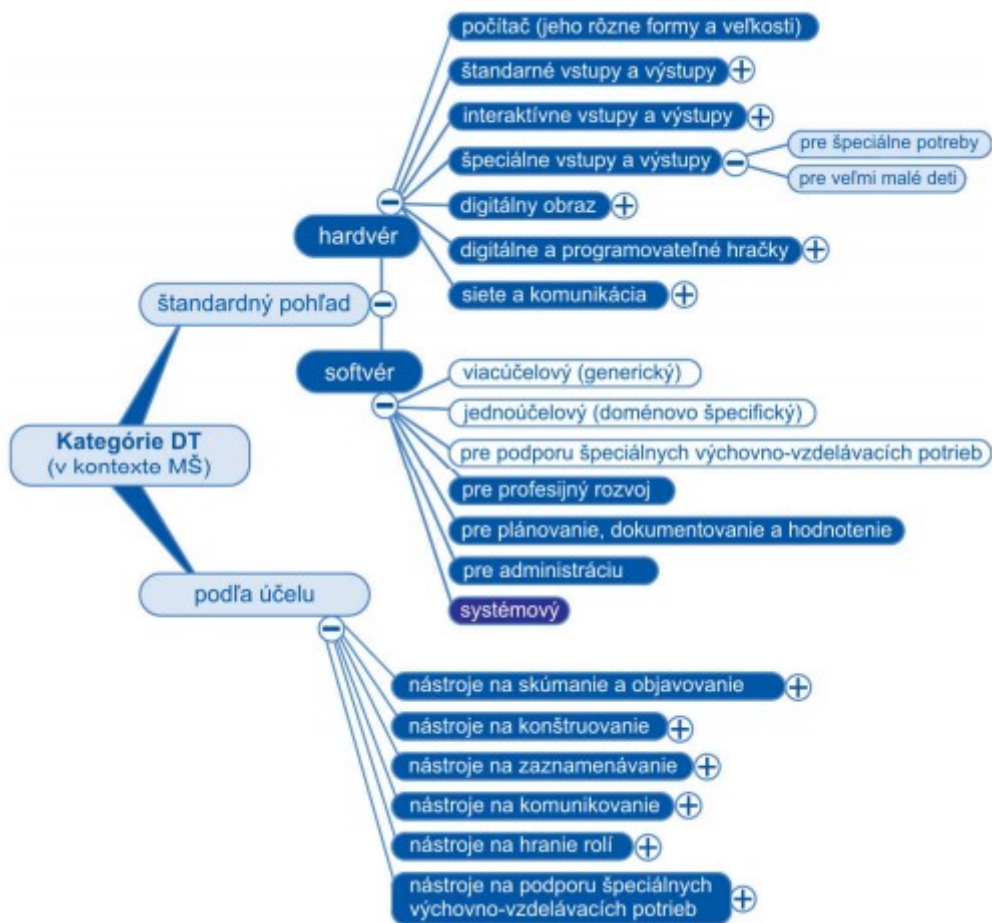
V současné době bychom nejspíš nenašli žádnou školu, který digitální technologie nepoužívá. Děti se digitálními technologiemi přichází do styku už v rodině, ještě před nástup dětí do mateřských škol. Rodiče by však měly brát v úvahu i negativní vliv, a předcházet jim. (Kalaš, 2011)

Dle Theunert (2007) rodiče jdou dětem příkladem a měly by jejich práci na digitálních technologiích hlídat a hodnotit. Digitální technologie je potřeba do vzdělávání v mateřských školách začleňovat. Děti se k digitálním technologiím dostávají již v raném věku. Děti si zkusí, jak zařízení funguje a již jej nechce dát z rukou.

Digitální technologie se vyskytují také v domácím prostředí dítěte. Vysoké množství digitálních technologií v domácnosti však nemusí nutně znamenat to, že děti digitální technologie používají. Dospělí lidé využívají digitální technologie většinou pro práci, děti je používají pro zábavu (např. smartphone, PlayStation apod.). Děti se na zařízeních učí velmi rychle a brzy již zvládají ovládat všechny jeho funkce (jako stahování her, používání internetu apod.). Do 6 až 7 roku děti neumí číst a psát, a proto potřebují pomoci od rodičů nebo jiných dospělých (Chaudron, 2015).

Děti ve věku 3 a 4 let znají a používají digitální technologie. Každé dítě je na různé úrovni používání technologií. Dítě A vezme do ruky např. tablet a začne na něm pracovat, hrát hry apod. Dítě B vezme do ruky také tablet, ale neví si rady, co s ním má dělat a musí se jít zeptat rodičů nebo nějakého dospělého. Dítě C si tablet do ruky nevezme a místo něj si raději jde kreslit, číst knihy, prohlížet obrázky apod. (Plowman, Stephen & McPake, 2010).

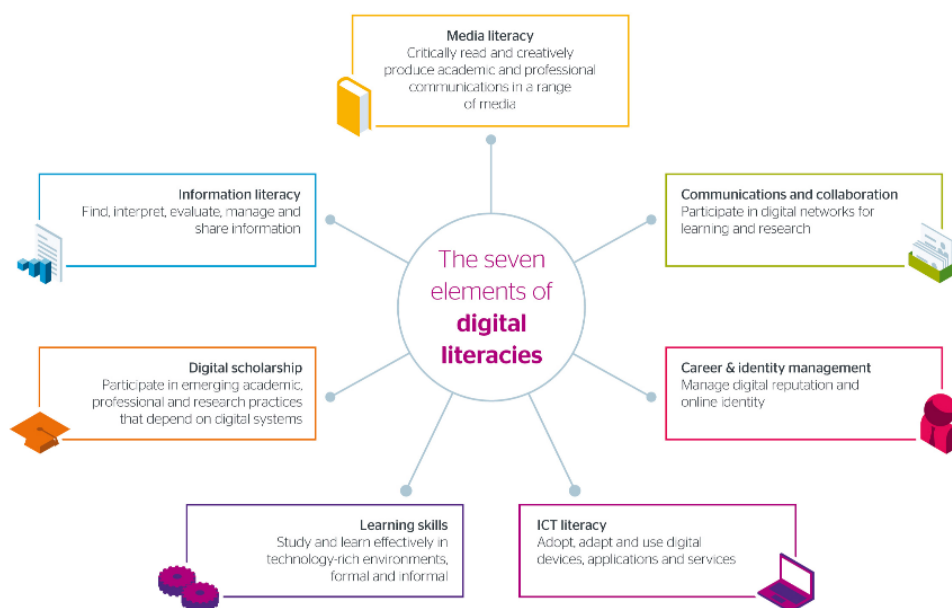
Kalaš (2011) digitální technologie v kontextu MŠ rozdělil na dvě základní oblasti:

Obrázek 1 – Rozdělení digitálních technologií v kontextu MŠ

K používaniu digitálnych technológií je dôležitá **digitálna gramotnosť**, ktorá sa definuje jako „*schopnosť používať informačné a komunikačné technológie k hľadaniu, tvorbe a sdeleniu informácií vyžadujúcej kognitívne a technické dovednosti*“ (ALA in Visser, 2013). JISC (2014) rozdelil digitálnu gramotnosť do 7 základných zložiek:

- Mediálna gramotnosť
- Informačná gramotnosť
- Digitálna pracovná prostredia
- Komunikácia a spolupráca
- Budovanie vlastnej digitálnej identity
- Počítačová gramotnosť
- Schopnosť učiť sa

Obrázek 2 – Struktura digitální gramotnosti

Kalaš (2010, s. 13) definuje digitální gramotnost jako: „soubor znalostí, zručností a porozumění potřebného pro základní, bezpečné a produktivní používání digitálních technologií na učení a poznávání v běžném životě“.

2.1 Historie zavádění digitálních technologií do vzdělávání

Digitální technologie se ve vzdělávání začaly objevovat v 1. polovině 20. století. Bílá kniha se začala zajímat o problematiku digitálních technologií ve vzdělávání. Hlavní cíl Bílé knihy bylo vytváření projektů a aktivit spojených se začleňováním digitálních technologií do vzdělávání a společnosti. Státní vzdělávací politika ve vzdělávání vymezila (dále jen SIPVZ) dvě základní a stěžejní oblasti: **Zabezpečení digitálních technologií pro všechny aktéry ve vzdělávání a zformování rámce pro integraci digitálních technologií do vzdělávacího kurikula na všech úrovních vzdělávání.** Od roku 2001 až do roku 2006 se SIPVZ zaměřila na pravidelnou přípravu učitelů pomocí digitálních technologií. Začleňování digitálních technologií do vzdělávání SIPVZ ukončila v roce 2007. V roce 2008 následoval vznik Návrh koncepce rozvoje informačních a komunikačních technologií ve vzdělávání v období 2009–2013, který zastoupil podporu ze SIPVZ. Nová iniciativa se nikdy jako celek neuskutečnila, ale některé cíle se uskutečnit podařilo, např. Metodický portál RVP.cz (Zounek & Tůma, 2014).

Digitální technologie se nyní nenachází pouze ve vzdělávacích institucích, ale také ovlivňují životy jedinců v domácím prostředí.

2.2 Mediální kompetence v mateřské škole

Dle Simbartla (2017) je důležitá každodenní příprava učitelů na průběh dne v mateřské škole. V Rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání (dále jen RVP PV), by měly být vymezeny části, které se věnují mediálním kompetencím.

V RVP PV můžeme najít např. dítě, které ukončuje předškolní vzdělávání by mělo používat digitální technologie, se kterými je v běžném kontaktu. Může to být počítač, telefon apod. (Simbartl, 2017).

2.3 Využití digitálních technologií v mateřské škole

V mateřské škole můžeme využívat několik druhů digitálních technologií, jako například počítače, tablety, interaktivní tabule apod. Digitální technologie jsou součástí výchovně-vzdělávacímu procesu. Pedagogičtí pracovníci využívají digitální technologie každý den, ať to je fotoaparát, internet pro inspirace nebo to také může být třídní knížka, která se v současné době objevuje v elektronické podobě. V některých mateřských školách můžeme také narazit na interaktivní tabule a tablety.

Existuje několik aplikací a softwarů, které jsou dostupné a učitelé je můžou do tabletů dětem stáhnout. Příkladem se budu věnovat v další kapitole.

2.4 Digitální technologie využívané v mateřských školách

2.4.1 Počítač

Počítače jsou součástí téměř každé mateřské školy. Ve většině případů využívají počítače vedoucí a pedagogičtí pracovníci mateřských škol. Používání počítačů u dětí se doporučuje od 4,5 let. Děti v tomto věku již dokážou ovládat a pochopit programy v počítači. Před počítačovými programy se doporučuje děti vyučovat pomocí běžných metod (například: pozorování, experiment, pokus, didaktická hra, manipulace s předměty apod.). Při práci s počítačem je důležité obohatit děti o nové, zábavné a vzdělávací metody práce. Děti by měli dodržovat hygienické návyky při práci na počítači. Děti by měli sedět 50 cm od obrazovky a dodržovat hygienu sezení, tzn. nohy by měly být na zemi, záda opřené o opěradlo a lokty musí být položené na stole (Moravcová, 2013).

Na druhou stranu, pokud děti tráví příliš volného času na počítači, nemůžou se socializovat s ostatními dětmi. Problémem může být také volba her, které mohou vést k nevhodnému chování dětí (Kotátková, 2008).

2.4.2 Interaktivní tabule

Učitel pomocí interaktivní tabule (dále jen IT) rozvíjí a podporuje skupinovou práci, usnadňuje, zefektivňuje a podporuje děti při výuce. IT dětem vizualizuje učivo. Děti se u IT střídají, a tak je možné zapojit všechny děti. IT by měla být umístěna na místě, kde u ní nemůže dojít k poškození. V současnosti o IT vzrostl velký zájem. IT se objevují především na základních školách, ale lze je spatřit také v mateřských školách. Pedagogičtí pracovníci se musí s tabulí naučit pracovat, aby IT plnila ten správný efekt (Dostál, 2009).

2.4.3 Tablet

Tablety jsou u dětí velmi oblíbené. V mateřských školách se objevují čím dál častěji, protože se dají snadno přenést z místa A na místo B, plní stejnou funkci jako počítače, má větší display než smartphone, ale menší display než počítač apod. Existují aplikace, které se dají do tabletu zdarma stáhnout a podporují děti v rozvíjení různých oblastí, např. matematických, komunikačních, logických apod. (Chaudron, 2015)

2.4.4 Digitální a programovatelné hračky

Programovatelnými hračkami mohou být např. roboti, kteří mají na sobě tlačítka, pomocí kterých mu můžeme určit směr (vlevo, vpravo, dopředu, dozadu). Tyto chody se můžou předem naprogramovat podle naší libosti. Nejznámější a nejpoužívanější hračkou je Bee-Bot (Kalaš, 2011).

2.4.5 SMART – Table

SMART – Table je interaktivní stůl, který efektivně podporuje učení u dětí. Děti můžou spolupracovat mezi sebou, nebo s učitelem. Při práci si děti můžou pomáhat, a tím si rozvíjí sociální i komunikační dovednosti (Loužecká, 2015).

2.5 Programy pro rozvoj komunikačních kompetencí dětí předškolního věku

V této podkapitole bych se chtěla věnovat programům, které by mohly dětem pomoci s rozvojem komunikačních kompetencí. Programy můžou být stáhnuty na 3 zařízení: počítače, telefony a tablety. Na telefony a tablety můžeme stáhnout aplikace buďto z App Store (operační systém iOS), Obchod play (operační systém Android) anebo Windows Store (operační systém Windows 10 mobile). Na počítače můžeme stahovat vzdělávací softwary z různých internetových stránek, většinou ze stránek od samotných výrobců, které jsou bezpečně ověřené.

Aplikace pro telefony a tablety

2.5.1 Logopedie

Je aplikace určená pro děti mateřské školy. Napomáhá správné výslovnosti různých hlásek ve slovech a větách. Aplikace má 3 části a v každé se dítě učí jiné hlásky (celkem 3464 slov). Je důležité, aby dítě umělo hlásku vyslovit, proto musí prvně chodit k logopedovi (logopedie-aplikace.cz, 2021).

2.5.2 Bimi Boo

Bimi Boo je zábavná hra pro děti od 2 do 6 let věku. Nejmenší děti se zde učí svá první slova, poznávají zde tvary a barvy. Můžou si zde procvičit logické myšlení i postřeh. Starší děti se zde učí číst, počítat, odčítat, ale také barvy, tvary a spoustu dalších (bimiboo.net, 2021)

2.5.3 Lipa Theater

Je zábavná aplikace pro děti i dospělé. Pomocí této aplikace se děti učí vyprávět, komunikovat a mluvit. Hlavním cílem aplikace je vytvořit svoje vlastní divadlo. Lze vybrat prostředí, postavy, hudbu apod. (apps.apple.com, 2020).

2.5.4 Edudadoo

Edudadoo je česká aplikace určená pro děti předškolního věku. Pomocí této aplikace můžeme u dětí rozvíjet komunikační dovednosti ale také mnoho dalších. Hry jsou doprovázeny obrázky a zvuky. Hry můžou být formou pexesa, puzzle, řazení obrázků podle zvuků apod. Děti se zde učí například: nová slova, zvuky, práce s dechem ale také rozdílů, třídění, paměť apod. (Vlček, 2021).

2.5.5 Mluvídek

Mluvídek je logopedická hra určená pro děti předškolního věku. Hra podporuje rozvoj slovní zásoby, logické myšlení a zapojuje děti do hry. Hra je rozčleněna na 4 části:

- Poslouchej – rozvoj slovní zásoby
- Kde jsou obrázky? – procvičování paměti, slovní zásoby, motoriky a pozornosti
- Jak to jde dál? – procvičuje logické uvažování a časovou posloupnost příběhu
- A pexeso – rozvoj slovní zásoby a sluchového poznání (apps.apple.com, 2020)

Software pro počítače

2.5.6 Mentio

Mentio je logopedický software. Mentio je určený jak pro děti, tak i pro dospělé. Mentio se zaměřuje na komunikaci a řeč. Možnosti využití jsou velké. Oblasti, které můžeme pomocí programu rozvíjet:

- Výslovnost
- Paměť
- Zrakové vnímání
- Čtení a psaní
- Sluchová diferenciac
- A další

V mateřské škole můžeme využít rozvoj výslovnosti, aby děti byli připravené na návštěvu logopeda (mentio.cz, 2021).

2.5.7 Brepta

Brepta je logopedický software, který se zaměřuje především děti předškolního věku, ale je možno jej využít i u dospělých. Rozvíjí komunikační schopnosti jedince. Hlavní část tvoří 1200 zvukových efektů a ke každému zvukovému efektu patří obrázek. Tento software neslouží pouze pro logopedy, ale mohou jej využívat i učitelé z mateřských škol, nebo rodiče. Software lze upravit věku dítěte. Pracuje na principu přiřazování zvuku k jednotlivým obrázkům. Úkoly jsou rozděleny od jednoduchých ke složitým (petit-os.cz, 2021).

2.5.8 Méd'a a obrázky

Software Méd'a a obrázky je určený pro děti zaměřený na sluch, ale také pro děti s vadami řeči. Méd'a a obrázky je rozdělený do 7 kapitol (pachner.cz, 2018).

2.5.9 Globální slabikář 2

Software Globální slabikář 2 je určen pro děti s poruchami řeči. Děti se zde učí rozvíjet slovní zásobu. Program tvoří cca 700 slov + pomocná slova a vybraná jména. Každé slovo je vždy doplněno zvukem. Program je rozdělen do 4 kapitol: Téma, Slova, Věty a Bonus. Program lze přizpůsobit věku dítěte (pachner.cz, 2018).

2.6 Doporučení k programům

Všechny výše vypsane programy se dají do tabletu, počítače nebo telefonu stáhnout zadarmo, nebo za určitý poplatek. Softwary jsou poměrně dražší, ale zase mají větší kvalitu a účinek. Aplikace můžou využít i rodiče doma, když jejich dítě má problémy s malou slovní zásobou, špatnou výslovností, s neznalostí slov apod.

Myslím si, že jsou programy pro děti prospěšné, pokud jsou správně využívány. Rodiče/učitelé je používají k účelu, ke kterému byly určeny. Zaujaly mě aplikace pro rozvoj vyprávění, komunikace jako je Lipa Theater, nebo Edudadoo.

3 Vliv digitálních technologií na rozvoj komunikace

Vliv digitálních technologií může být pozitivní, ale i negativní. Mezi negativní vliv může patřit trávení velkého množství času u technologií, a to může vést k obezitě u dětí. Mezi další negativní vlivy se řadí: horší socializace dětí, různé poruchy chování, špatný spánek a nepříznivý jazykový rozvoj. Digitální technologie mají pozitivní vliv na vývoj učení a výuky. Důležité je, aby se digitální technologie používaly správným způsobem, tak aby byly efektivní. Pedagogové, kteří nemají zkušenosti s digitálními technologiemi, nemohou určit efektivní práci na zařízeních, a to může negativně ovlivnit rozvoj učení a výuky. Digitální technologie by určitě neměly nahradit hry, pobyty venku nebo pohybové činnosti. Technologie jsou novým a kreativním způsobem, jak děti již od útlého věku učit (NAEYC, 2012).

Mezi pozitivní vlivy patří: rozvoj slovní zásoby, matematických představ, sociálních dovedností a řešení problémů. Z důvodu začleňování technologií do vzdělávání si děti můžou zlepšit učení a komunikaci nebo si můžou zlepšit výsledky. Můžou k tomu používat různé počítačové softwary, internet, fotoaparát apod. Digitální technologie musí plnit rozvojové a vzdělávací cíle. Pedagogové by měli zvážit, zda stanové cíle budou snadněji dostupné pomocí standartních materiálů nebo pomocí interaktivních technologií (NAEYC, 2012).

Pokud jsou digitální technologie vhodně nastavená, a vzdělávací činnosti fungují správně, měly by být vhodným nástrojem pro efektivní učení, zejména v rané gramotnosti. V tomto případě mohou umožnit rozvoj mluveného a psaného jazyka. Elektronická kniha (EK) je další digitální nástroj, který podporuje rozvoj u dětí. EK může podporovat slovní zásobu, paměť, čtení slov apod. (Drigas & Kokkalia, 2014).

Používání digitálních technologií ve výuce má mnoho výhod. Jednou z výhod může být jejich cena těchto zařízení, tablety jsou levnější než počítače a notebooky a dají se vhodně využívat při výuce. Další z výhod může být usnadnění výuky u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Digitální technologie zde slouží jako pomoc s vyrovnáním a kompenzací handicapu. Učitelé můžou na zařízeních nastavit obsah, který u daného dítěte může rozvíjet oblast ve které zaostává, nebo v ní potřebuje zlepšit. Rodiče dávají dětem technologie hlavně proto, aby je nějak zabavily. Proto je důležité, aby rodiče vhodně vybíraly aplikace, které by děti mohly rozvíjet (Fořtíková, 2019).

Mezi negativní vliv patří příliš časté používání digitálních technologií v domácnosti. Může zapříčinit to, že dítě se již nedostává do interakce s rodiči. Kvůli tomuto nedostatku interakce, kdy dítě namísto toho používá digitální technologie, může dojít k ovlivnění učení rané řeči. Počítače stále častěji slouží k rozvíjení komunikace a jazyka. K rozvoji jazyka slouží programy, které rozvíjejí jazykové dovednosti u dětí (Watt, 2010).

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 METODOLOGIE VÝZKUMU

Výzkum v této bakalářské práci je zaměřený na názory učitelů mateřských škol na využití digitálních technologií v rozvoji komunikačních kompetencí dětí předškolního věku.

Pro výzkum byl zvolen kvantitativně orientovaný design. Hlavní výzkumná metoda byla použita dotazník pro učitelky mateřských škol v České republice.

4.1 Výzkumný problém, výzkumné otázky, výzkumný cíl

Výzkumný problém bakalářské práce byl stanoven následovně:

Názory učitelů mateřských škol na využití digitální technologií v rozvoji komunikačních schopností dětí předškolního věku.

Výzkumné otázky:

VO 1: Jaké digitální technologie učitelé využívají v mateřských školách?

(V dotazníku otázky číslo: 6, 7, 8)

VO 2: Jaké názory mají učitele na začleňování digitálních technologií do prostředí mateřské školy?

(V dotazníku otázky číslo: 9, 10, 11, 12)

VO 3: Jak učitel zvládá práci s digitálními technologiemi?

(V dotazníku otázky číslo: 13,14, 15, 16, 17)

VO 4: Jaké názory mají učitelé na využití digitálních technologií pro rozvoj komunikace u dítěte předškolního věku?

(V dotazníku otázky číslo: 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28)

V tomto případě se jedná o výzkumný problém popisný, proto zde neuvádíme hypotézy.

Hlavním cílem výzkumu je zjistit, jaký názor mají učitelé/učitelky mateřských škol na využití digitálních technologií v rozvoji komunikačních schopností dětí předškolního věku.

4.2 Výzkumný vzorek

Výzkumný vzorek tvoří učitelé z různých mateřských škol. Učitel a učitelky jsou z homogenních i heterogenních tříd tří až šestiletých dětí. Jednalo se o dostupný výběr učitelek/učitele mateřských škol z celé České republiky.

Učitelky/učitel z mateřských škol byli osloveni pomocí e-mailu a sociální sítě, konkrétně Facebook. Celkem tak dotazník vyplnilo 89 učitelek a 1 učitel z mateřských škol.

4.3 Zpracování a vyhodnocení dat

Po získání všech dotazníků (N=90) následovalo jejich zpracování. Z následných výsledků byly vytvořeny grafy. Grafy jsou doplněny o slovní hodnocení.

Vyhodnocení dat je zformulováno do tabulek. Ke každé tabulce je slovní hodnocení výsledku. K jednotlivým stupňům škál jsem přiřadila koeficienty následovně.

1 = rozhodně nesouhlasím

2 = spíše nesouhlasím

3 = nejsem si jistá/y

4 = spíše souhlasím

5 = rozhodně souhlasím.

Získané hodnoty jsou vynásobené daným koeficientem a je získaný průměr. Dále pomocí průměru jsou získány celkové výsledky.

5 ZPRACOVÁNÍ ZÍSKANÝCH DAT

V této části bakalářské práce budu analyzovat odpovědi respondentů z dotazníků, který byl určen pro učitele a učitelky mateřských škol.

V dotazníku bylo celkem 28 otázek. Ke každé otázce je znázorněný graf, kromě první otázky (Pohlaví). Celkem je tedy znázorněných 27 grafů. Jako první se budeme věnovat charakteristice respondentů a postupně přejdeme k odpovědím na výzkumné otázky.

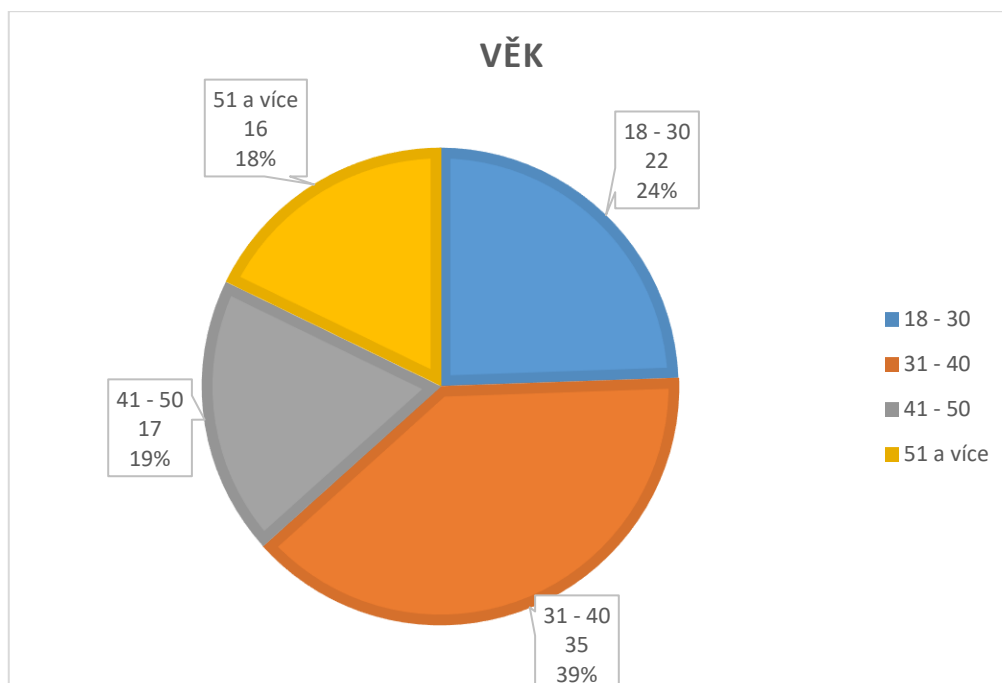
Charakteristika respondentů

Otázka č. 1: Vyberte prosím Vaše pohlaví.

Výzkumného šetření se zúčastnilo 89 učitelek, což představuje 99 % respondentů a 1 učitel, což představuje 1 % respondentů.

Otázka č. 2: Kolik Vám je let?

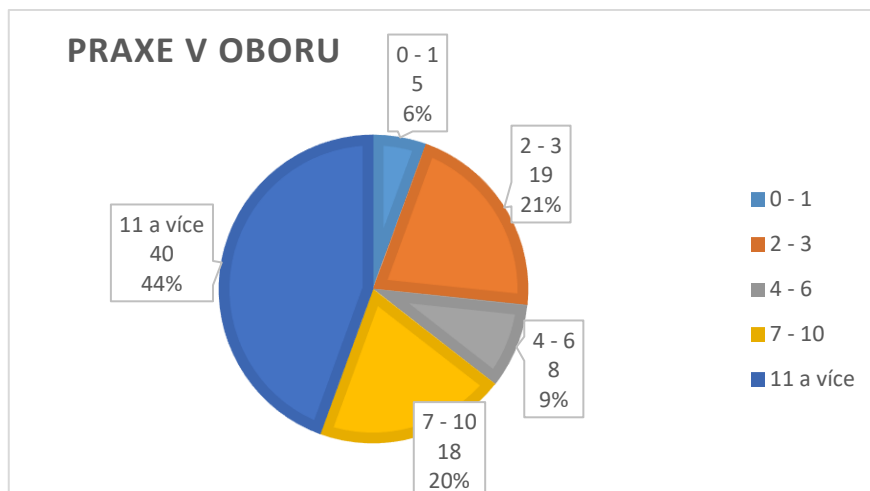
Jak je patrné z grafu, tak 22 respondentů (24 %) bylo ve věku 18–30 let. Nejvíce respondentů 35 (39 %) bylo ve věku 31–40. Celkem 17 respondentů (19 %) bylo ve věku 41–50. Nejméně respondentů odpovídalo na 51 a více, celkem těchto respondentů bylo 16 (18 %).

Graf 1 Věk respondentů

Otázka č. 3: Kolik let praxe máte v oboru?

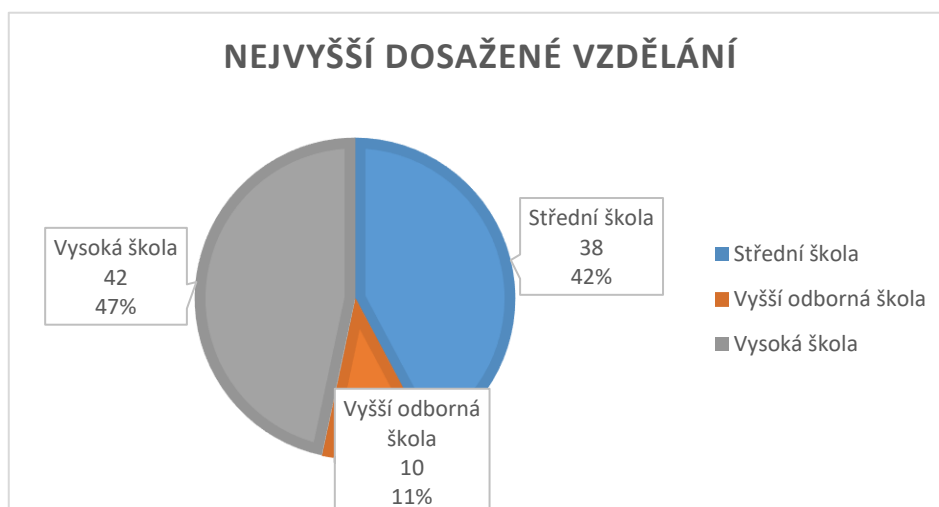
Graf číslo 3 nám ukazuje praxi respondentů. Z uvedeného grafu vyplývá, že celkem 5 respondentů (6 %) má praxi do jednoho roku. 19 respondentů (21 %) má praxi v oboru 2–3 roky. 8 respondentů (9 %) má praxi v oboru 4–6 let. 18 respondentů (20 %) má praxi v oboru 7–10 let a nejvíce respondentů 40 (44 %) odpovědělo, že má praxi v oboru 11 a více let.

Graf 2 Praxe v oboru respondentů

Otázka č. 4: Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

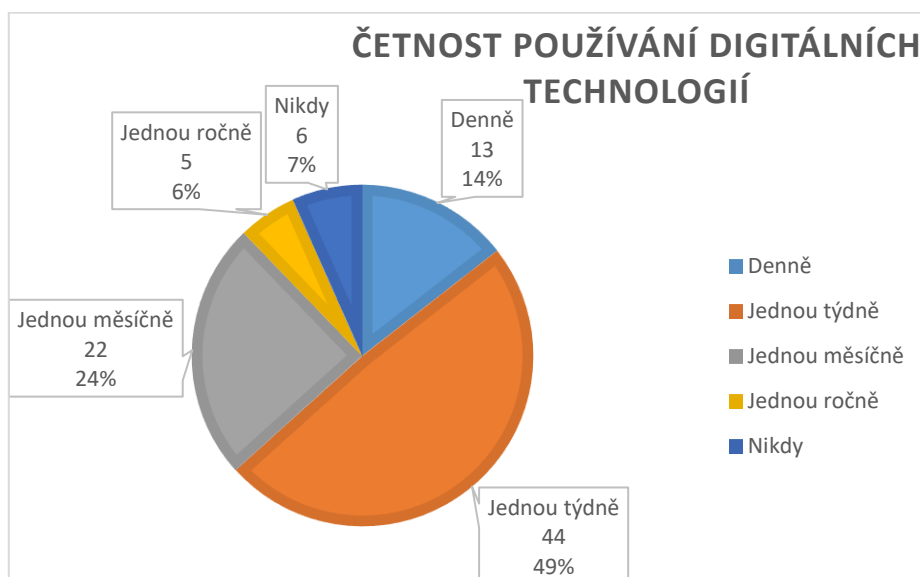
Respondenti měli na výběr ze 3 možností. V uvedeném grafu můžeme vidět, že respondenti mají z 47 % (42 respondentů) vystudovanou vysokou školu a ze 42 % (38 respondentů) střední školu. Nejméně respondentů odpovědělo vyšší odbornou školu a to celkem 10 respondentů (11 %).

Graf 3 Nejvyšší dosažené vzdělání respondentů

Otázka č. 5: Jak často využíváte digitální technologie v mateřské škole?

Na níže uvedeném grafu můžeme vidět, že 13 respondentů (14 %) používá digitální technologie v mateřské škole denně. Nejvíce respondentů 44 (49 %) odpovědělo, že používají digitální technologie v mateřské škole jednou týdně. 22 respondentů (24 %) odpovědělo, že digitální technologie v mateřské škole používají jednou měsíčně. 5 respondentů (6 %) odpovědělo, že digitální technologie používají jednou ročně. Nejméně respondentů 6 (7 %) odpovědělo, že digitální technologie v mateřské škole nepoužívají nikdy.

Graf 4 Četnost používání digitálních technologií

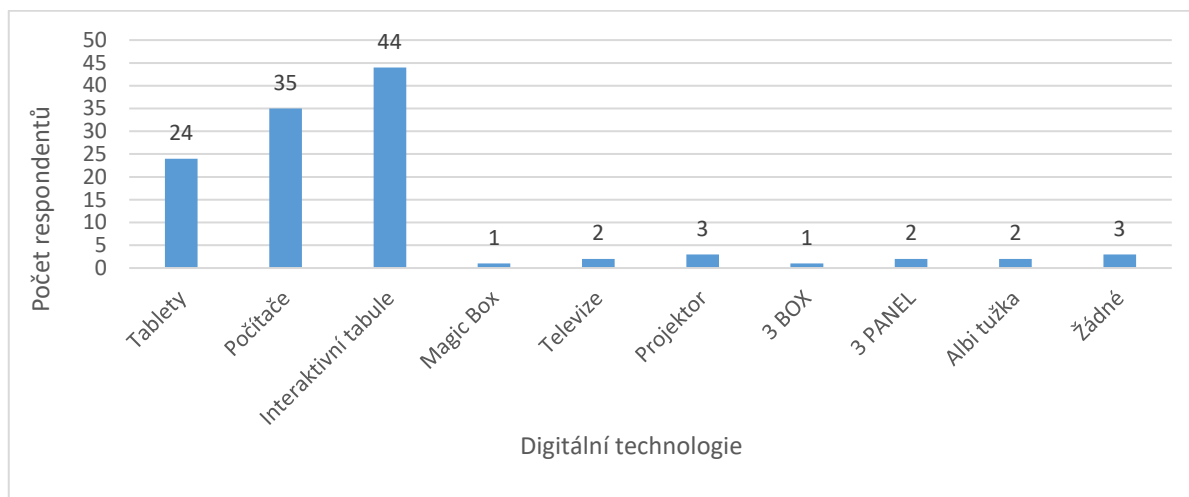
Odpovědi na výzkumné otázky

5.1 VO 1: Jaké digitální technologie učitelé využívají v mateřských školách?

Otázka č. 6: Nachází se ve Vaší mateřské škole některé z uvedených technologií?

V následujícím grafu můžeme vidět, že nejvíce respondentů využívá interaktivní tabule (celkem 44 respondentů zvolilo tuto odpověď – 48,9 %), na druhém místě se nachází počítače (celkem 35 respondentů – 38,9 %), a na 3. místě se nachází tablety (celkem 24 respondentů – 26,7 %). 1 respondent (1,1 %) odpověděl, že se u nich v mateřské škole nachází Magic box. 2 respondenti (2,2 %) odpověděli, že se u nich nachází televize. 3 respondenti (3,3 %) odpověděli, že mají dataprojektor. 1 respondent (1,1 %) odpověděl, že mají 3 BOX. 2 respondenti (2,2 %) odpověděli, že se u nich nachází 3 PANEL a další 2

respondenti (2, 2 %) odpověděli, že se u nich v mateřské škole nachází Albi tužka. Překvapilo mě, že celkem 3 (3, 3 %) respondenti odpověděli, že u nich v mateřské škole se nenachází žádné a ani jiné z uvedených technologií.

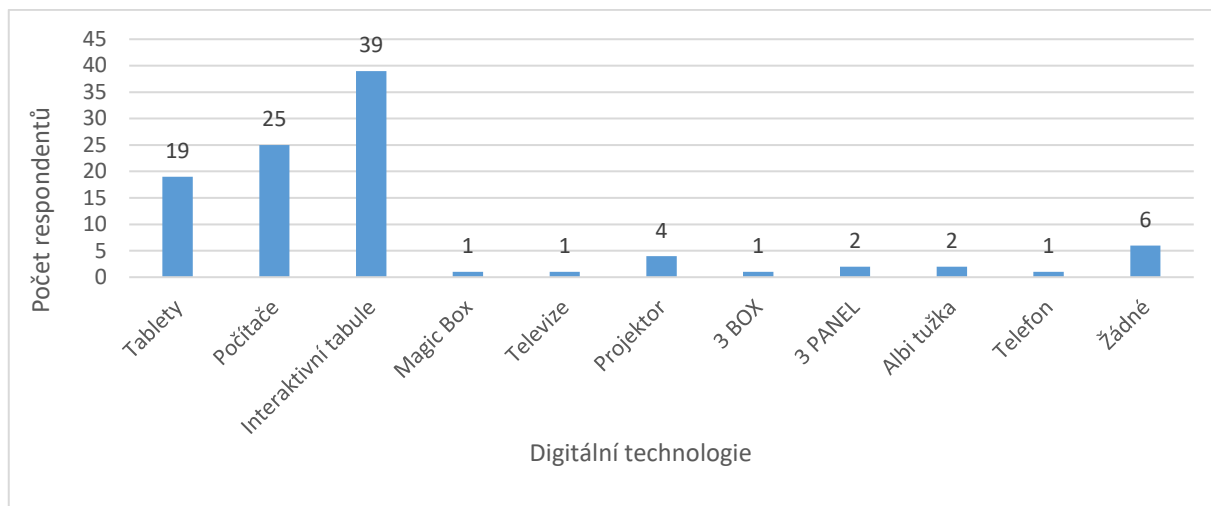

Graf 5 Digitální technologie v mateřské škole

Digitální technologie v mateřských školách se objevují, jak je patrné z grafu. Nejvíce mateřských škol má interaktivní tabule, ty většinou používají i při práci s dětmi. Myslím si, že učitelé upřednostňují více tištěné materiály na procvičování (logopedie, barvy, čísla...), než digitální technologie.

Otázka č. 7: Jaké technologie používáte při práci s dětmi?

Z níže uvedeného grafu můžeme vidět, že nejvíce respondentů používá při práci s dětmi interaktivní tabule (39 respondentů – 43, 3 %). Na druhém místě jsou počítače (25 respondentů – 27, 8 %), a na třetím místě tablety (19 respondentů – 21, 1 %). Další technologie, které respondenti používají je například projektor (4 respondenti – 4, 4 %) nebo Albi tužka (2 respondenti – 2, 2 %). Celkem 6 respondentů (6, 7 %) uvedlo, že nepoužívají při práci s dětmi žádné technologie.

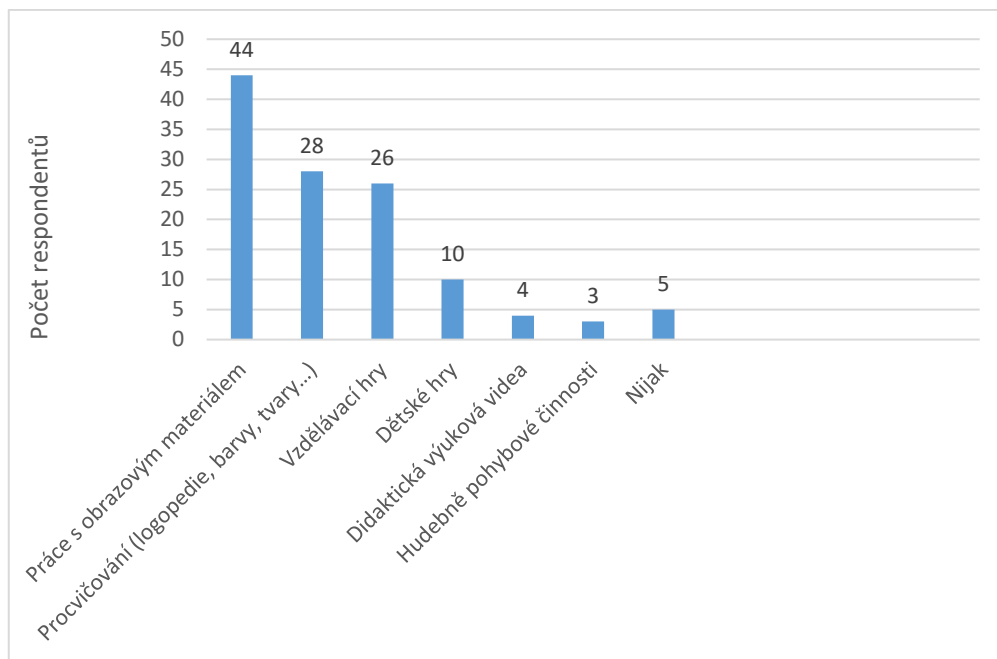

Graf 6 Digitální technologie používané při práci s dětmi

Při práci s dětmi jsou nejpoužívanější interaktivní tabule. Myslím si, že při práci s dětmi je interaktivní tabule oblíbená. Může to být i tím, že rozpoznává dotyky prstů a tím můžeme dětem obohatit výuku. Děti mohou na tabuli i spolupracovat, pomáhat si a komunikovat u toho.

Otázka č. 8: Jak ve výuce používáte digitální technologie?

Graf číslo 7 nám ukazuje, jak respondenti ve výuce používají digitální technologie. Nejvíce respondentů (44–48, 9 %) odpovědělo, že digitální technologie využívají na práci s obrazovým materiálem. Celkem 28 respondentů (31, 1 %) odpovědělo, že digitální technologie využívají při práci na procvičování (logopedie, barvy, tvary apod.). 26 respondentů (28,9 %) odpovědělo, že digitální technologie využívají na vzdělávací hry. 10 respondentů (11, 1 %) odpovědělo, že digitální technologie využívají na dětské hry. 12 respondentů (13, 3 %) odpovědělo, že digitální technologie využívají jinak. V grafu jsem to zařadila za ostatní odpovědi. 4 respondenti (4, 4 %) napsali, že digitální technologie využívají na didaktická výuková videa, 3 respondenti (3, 3 %) napsali, že digitální technologie využívají na hudebně-pohybové činnosti a 5 respondentů (5, 6 %) napsalo, že digitální technologie ve výuce nevyužívají nijak.

Graf 7 Možnosti využití digitálních technologií

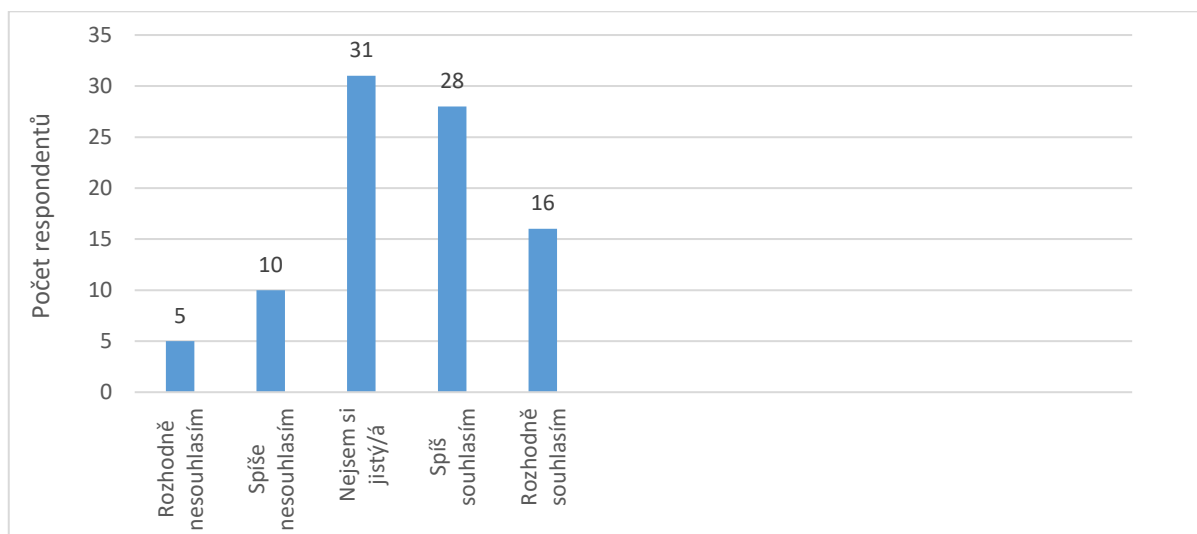
Většině učitelů slouží digitální technologie jako nástroj pro práci s obrazovým materiálem. Učitelé můžou na tabletu dětem rychle vyhledat obrázky zvířat, věcí apod. Obrazový materiál je u dětí předškolního věku důležitý. Některé děti nemusí znát různá zvířata, nebo květiny, věci a když přijdou za učitelkou, tak ta jim může na internetu hned vyhledat co daná věc je. V případě, že by učitel tuto možnost neměl, donesl by jim to ukázat až na druhý den. Bohužel většina dětí si nemusí vzpomenout, že se na tu věc ptaly, a tak už je nemusí zajímat. Digitální technologie také slouží k procvičování. Může se jednat o procvičování logopedie, čísel, barev apod. Digitální technologie v tomto můžou být prospěšné a pro děti zajímavé.

5.2 VO 2: Jaké názory mají učitelé na využití digitálních technologií v prostředí mateřské školy?

Otázka č. 9: Digitální technologie by měly být začleňovány do předškolního vzdělávání.

Na níže uvedeném grafu číslo 8 můžeme vidět odpovědi respondentů, kteří se měli vyjádřit k začleňování digitálních technologií do předškolního vzdělávání. 5 respondentů (5,6 %) uvedlo, že s ním rozhodně nesouhlasí. 10 respondentů (11,1 %) uvedlo, že se začleňováním digitálních technologií do předškolního vzdělávání spíše nesouhlasí. Celkem 31 respondentů (34,4 %) si nejsou jistí, jestli digitální technologie do předškolního vzdělávání začleňovat. 28 respondentů (31,1 %) se začleňováním digitálních technologií do

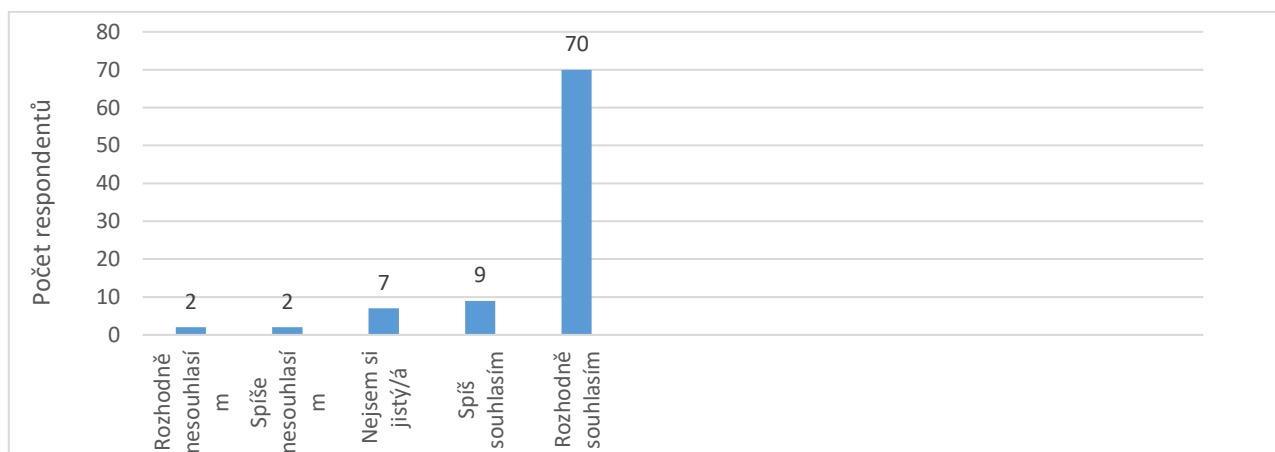
předškolního vzdělávání spíše souhlasí a 16 respondentů (17,8 %) uvedlo, že se začleňováním digitálních technologií do předškolního vzdělávání rozhodně souhlasí.

Graf 8 Začleňování digitálních technologií do předškolního vzdělávání

Otázka č. 10: Děti předškolního věku by měly digitální technologie používat pod dohledem učitele.

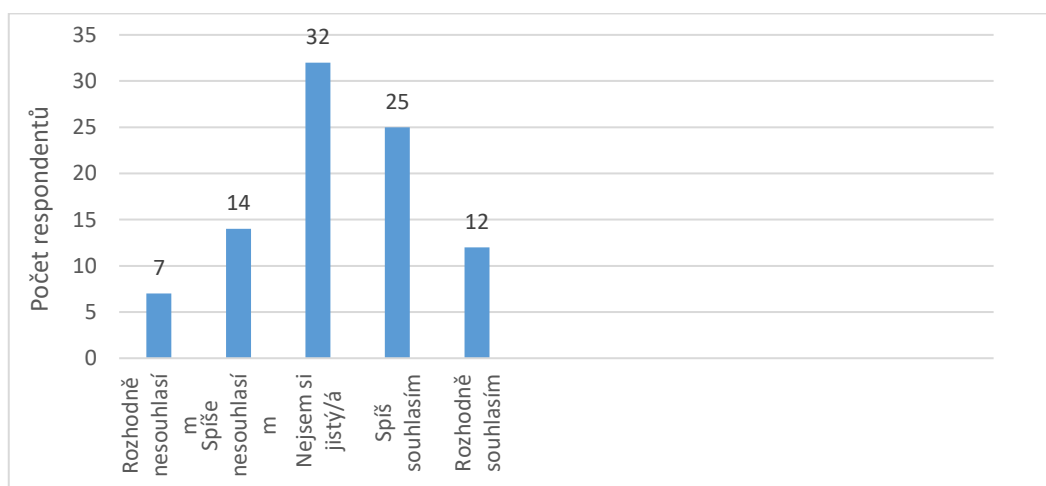
V níže uvedeném grafu můžeme vidět odpovědi na otázku číslo 10. Celkem 2 respondenti (2, 2 %) uvedli, že rozhodně nesouhlasí. 2 respondenti (2, 2 %) uvedli, že spíše nesouhlasí. 7 respondentů (7, 8 %) si není jisté, jestli by děti měli mít dohled učitele při používání digitálních technologií. 9 respondentů (10 %) s otázkou spíše souhlasí. A celkem 70 respondentů (77, 8 %) uvedlo, že rozhodně souhlasí s tím, aby děti při používání digitálních technologií měli dohled učitele.

Graf 9 Dohled nad používáním digitálních technologií

Otázka č. 11: Digitální technologie jsou prospěšné pro děti předškolního věku.

V grafu můžeme vidět prospěšnost digitálních technologií u dětí předškolního věku. Celkem 7 respondentů (7, 8 %) s otázkou, zda jsou digitální technologie u dětí prospěšné, rozhodně nesouhlasí. 14 respondentů (15, 6 %) s otázkou spíše nesouhlasí. 32 (35, 6 %) si nejsou jistí, jestli jsou digitální technologie pro děti prospěšné. 25 respondentů (27, 8 %) spíše souhlasí s prospěšností digitálních technologií u dětí předškolního věku. A 12 respondentů (13, 3 %) rozhodně souhlasí, že jsou digitální technologie pro děti prospěšné.

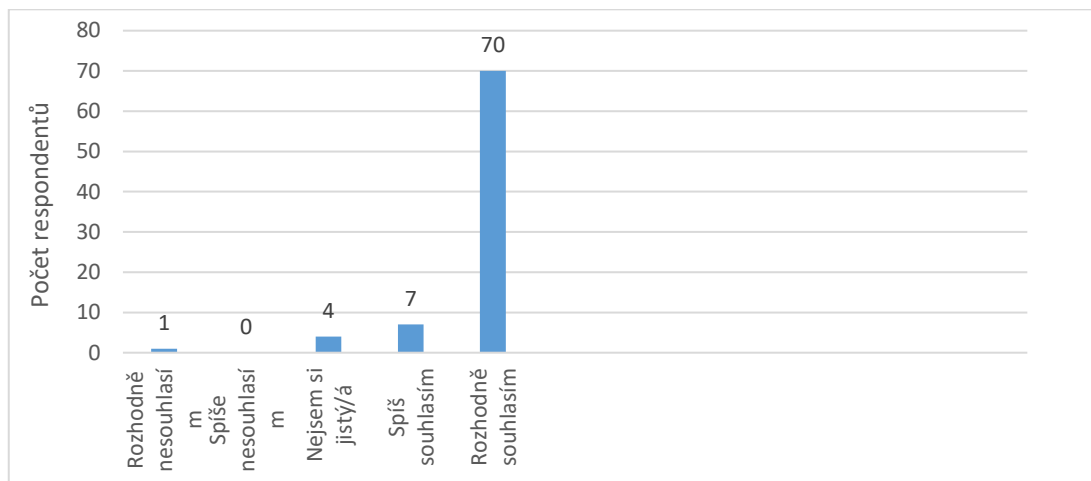
Graf 10 Prospěšnost digitálních technologií

Otázka č. 12: Děti předškolního věku by měly digitální technologie používat pod dohledem dospělého.

V grafu můžeme vidět velmi podobné odpovědi jako u grafu číslo 10. Oba tyto grafy nám znázorňují, jestli děti předškolního věku by měli digitální technologie používat pod dohledem učitele nebo pod dohledem dospělého. I přesto, že jsou otázky téměř totožné, odpovědi se liší u prvních 4 bodů. U 5 z bodů (rozhodně souhlasím) se nachází totožný počet respondentů. Otázka číslo 12 byla otázkou kontrolní, zda respondenti vyplňují dotazník pečlivě. Podle této otázky jsme zjistili, že respondenti dotazník vyplnili opravdu pečlivě a každou otázku si pečlivě přečetli a poté na ni odpověděli.

1 respondent (1, 1 %) s otázkou, zda by děti měli být pod dohledem dospělého rozhodně nesouhlasí. Žádný z respondentů (0 %) neodpověděl, že s otázkou spíše nesouhlasí. 4 respondenti (4, 4 %) si nejsou jistí, jestli by děti při práci na digitálních technologiích měli být pod dozorem dospělého. 7 respondentů (7, 8 %) s otázkou spíše souhlasí a 70 respondentů

(77, 8 % - stejně jako u grafu 9) s otázkou, zda by děti měli při práci na digitálních technologiích být pod dozorem dospělého, rozhodně souhlasí.

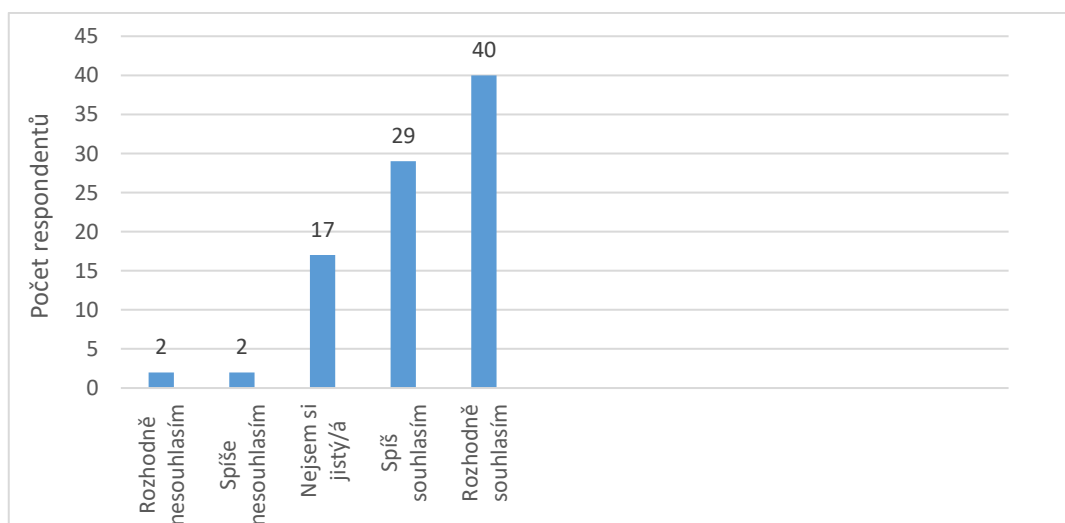

Graf 11 Dohled nad používáním digitálních technologií

5.3 VO 3: Jak učitel zvládá práci na digitálních technologiích?

Otázka č. 13: Jako učitel mateřské školy ovládám digitální technologie bez problémů.

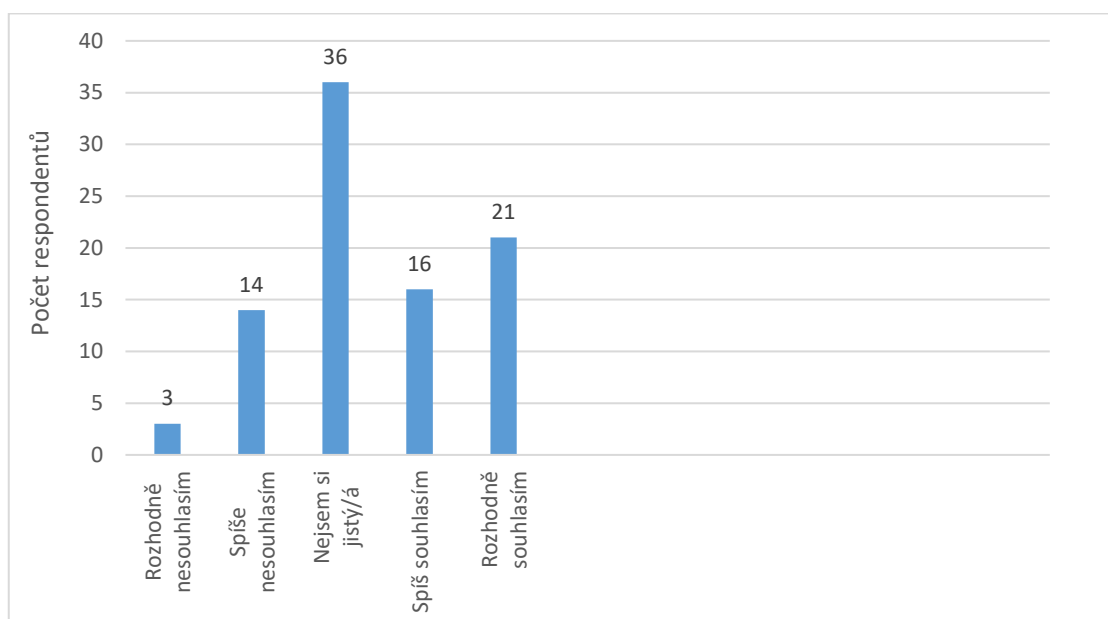
Z následujícího grafu můžeme vyčíst, zda učitelé ovládají digitální technologie bez problémů. 2 respondenti (2, 2 %) s otázkou rozhodně nesouhlasí. 2 respondenti (2, 2 %) s otázkou spíše nesouhlasí. 17 respondentů (18, 9 %) si nejsou jistí, zda digitální technologie ovládají bez problémů. 29 respondentů (32, 2 %) s otázkou, zda respondenti ovládají digitální technologie bez problémů, spíše souhlasí. A celkem 40 (44, 4 %) respondentů s otázkou rozhodně souhlasí, tzn. že ovládají digitální technologie ovládají bez problémů.

Graf 12 Ovládání digitálních technologií učiteli

Otázka č. 14: Práce na tabletu v mateřské škole je pro učitele jednoduchá.

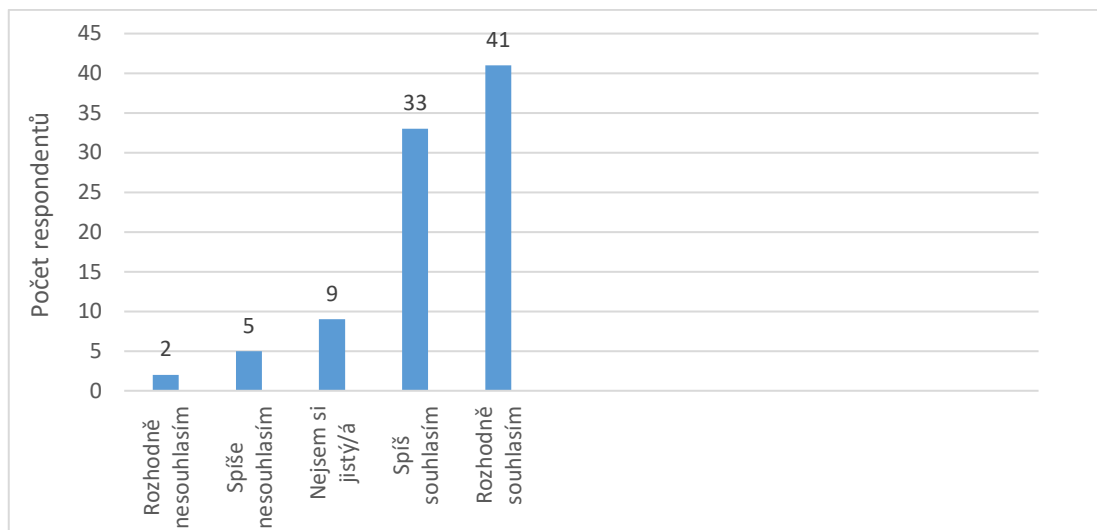
V grafu můžeme vidět odpovědi na otázku, zda si učitelé myslí, jestli je práce na tabletu pro ně jednoduchá. 3 respondenti (3, 3 %) s otázkou rozhodně nesouhlasí, tzn. že práce na tabletu pro ně není jednoduchá. 14 respondentů (15, 6 %) s otázkou spíše nesouhlasí. 36 respondentů (40 %) si nejsou jistí, zda je práce na tabletu pro ně jednoduchá. 16 respondentů (17, 8 %) s otázkou spíše souhlasí a 21 respondentů (23, 3 %) s otázkou rozhodně souhlasí, tzn. že práce na tabletu je pro ně jednoduchá.

Graf 13 Učitel a práce na tabletu

Otázka č. 15: Učitel mateřské školy musí umět pracovat s programy na počítači.

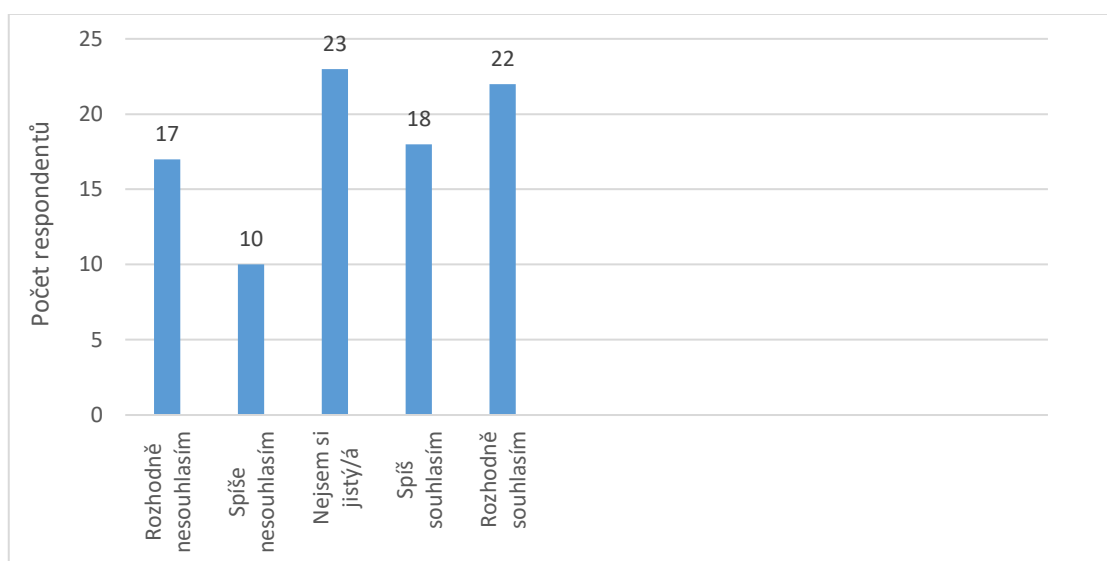
Na následující otázku číslo 15 respondenti odpovídaly, zda učitelé musí umět pracovat s programy na počítači. 2 respondenti (2, 2 %) si myslí, že učitelé nemusí umět s programy na počítači. 5 respondentů (5, 6 %) odpovídalo na otázku, že spíše nesouhlasí. 9 respondentů (10 %) si není jistých, zda by učitel měl umět pracovat s programy na počítači. 33 respondentů (36, 7 %) s otázkou spíše souhlasí a 41 respondentů (45, 6 %) s otázkou rozhodně souhlasí, tzn. že učitel by měl umět pracovat s programy na počítači.

Graf 14 Práce učitele s programy na počítači

Otázka č. 16: Učitel mateřské školy musí umět na počítači pro účely práce s elektronickou třídní knihou.

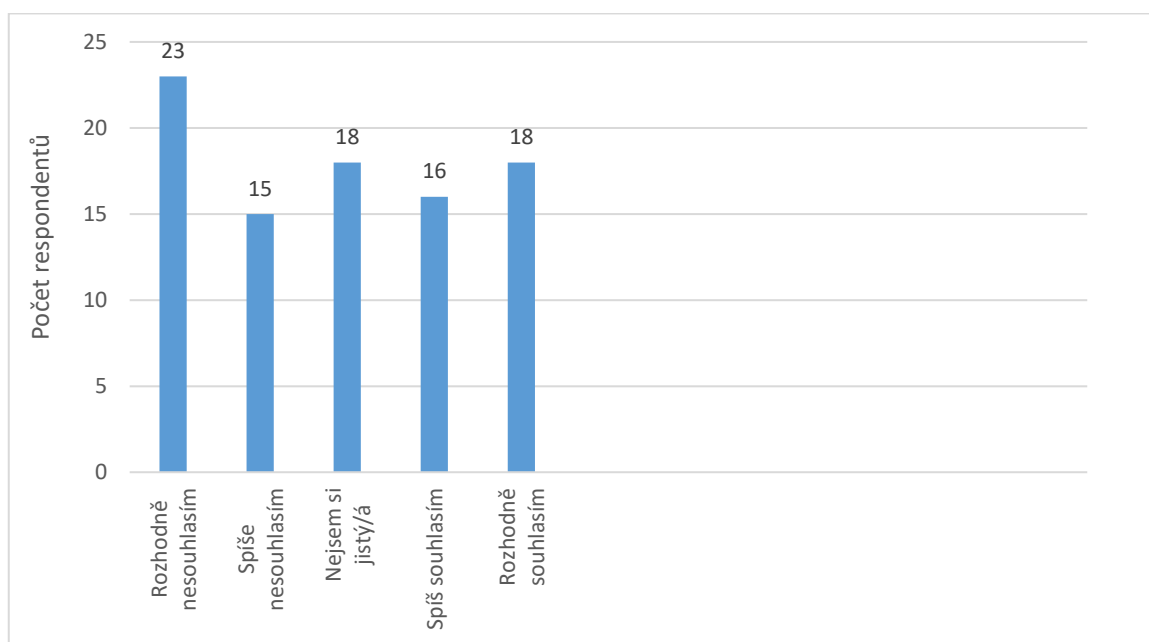
V níže uvedeném grafu můžeme vidět odpovědi na otázku, zda učitel musí umět pracovat na počítači za účelem práce elektronickou třídní knihou. 17 respondentů (18, 9 %) s otázkou rozhodně nesouhlasí, tzn, že učitel nemusí umět pracovat na počítači s elektronickou třídní knihou. 10 respondentů (11, 1 %) odpovědělo, že spíše nesouhlasí. 23 respondentů (25, 6 %) si není jistých, zda by učitel měl umět na počítači pro účely práce s elektronickou třídní knihou. 18 respondentů (20 %) s otázkou spíše souhlasí a 22 respondentů (24, 3 %) si myslí, že učitel by měl umět na počítači pro účely práce s elektronickou třídní knihou.

Graf 15 Učitel a práce s elektronickou třídní knihou

Otázka č. 17: Učitel mateřské školy potřebuje pracovat s počítačem každý den.

V následujícím grafu respondenti odpovídaly na otázku, zda učitele potřebují pracovat s počítačem každý den. Odpovědi na tuto otázku se dosti různí. 23 respondentů (25,6 %) si myslí, že učitelé nepotřebují pracovat s počítačem každý den. 15 respondentů (16,7 %) spíše nesouhlasí s otázkou. 18 respondentů (20 %) si není jistých, zda učitel potřebuje pracovat na počítači každý den. 16 respondentů (17,8 %) s otázkou spíše souhlasí a 18 respondentů (20 %) si myslí, že učitelé potřebují pracovat s počítačem každý den.

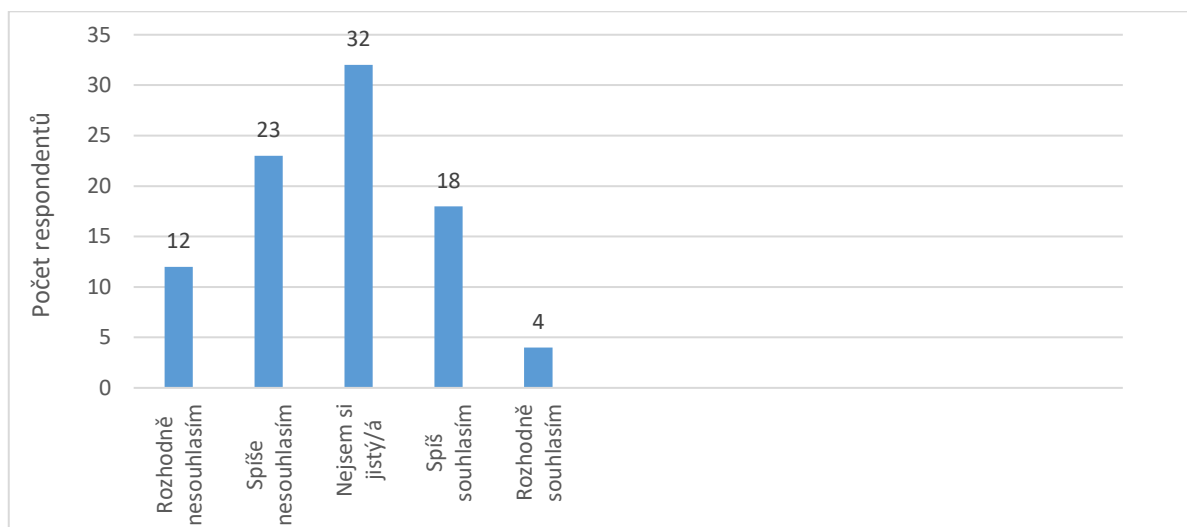
Graf 16 Učitel a práce na počítači každý den

5.4 VO 4: Jaké názory mají učitelé na využití digitálních technologií v rozvoji komunikace dítěte předškolního věku?

Otázka č. 18: Digitální technologie podporují u dítěte předškolního věku schopnost tvořit příběh.

V následujícím grafu můžeme vidět odpovědi na otázku, zda digitální technologie mohou z dětí podporovat schopnost tvořit příběh. 12 respondentů (13,3 %) si myslí, že digitální technologie nepodporují u dítěte schopnost tvořit příběh. 23 respondentů (25,6 %) s otázkou spíše nesouhlasí. 32 respondentů (35,6 %) si nejsou jistí, jestli digitální technologie podporují u dětí předškolního věku schopnost tvořit příběh. 18 respondentů (20 %) s otázkou spíše souhlasí, že by digitální technologie mohly podporovat schopnost tvořit příběh. A

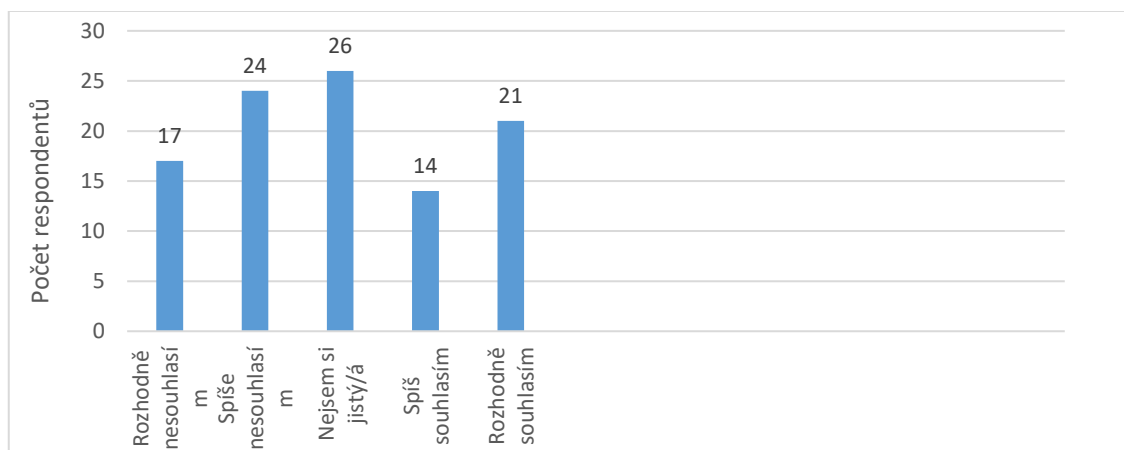
s celkem překvapivým výsledkem pouhých 4 respondentů (4, 4 %) si myslí, že digitální technologie u dětí předškolního věku podporují schopnost tvořit příběh.

Graf 17 Digitální technologie podporují schopnost tvořit příběh

Otázka č. 19: Digitální technologie pomáhají dítěti předškolního věku s rozvojem řečových schopností.

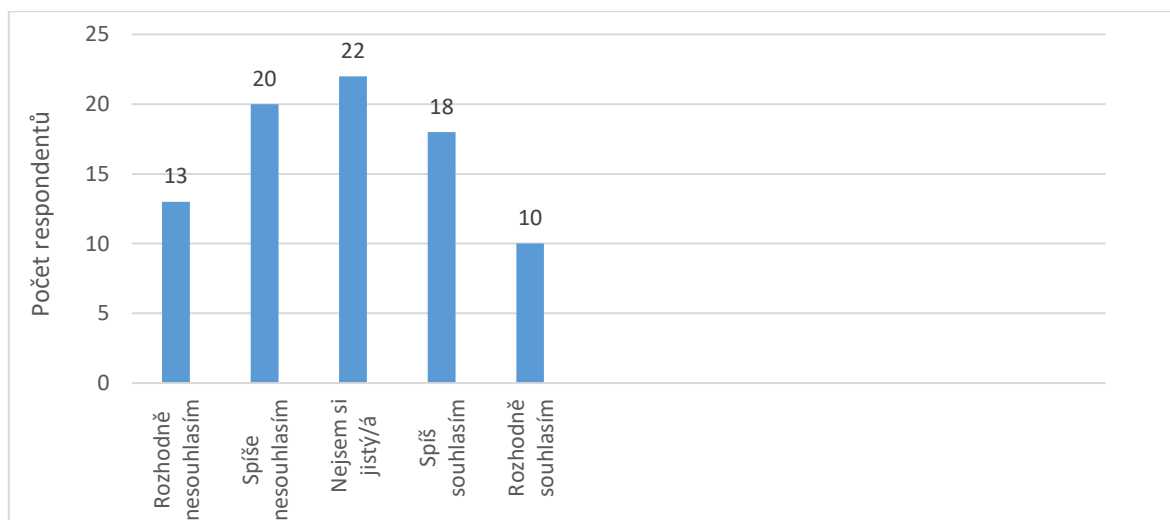
V níže uvedeném grafu můžeme vidět odpovědi na otázky, zda digitální technologie pomáhají dětem předškolního věku v rozvoji řečových schopností. 17 respondentů (18, 9 %) si myslí, že digitální technologie nepomáhají dětem předškolního věku s rozvojem řečových schopností. 24 respondentů (26, 7 %) s otázkou spíše nesouhlasí. 26 respondentů (28, 9 %) si není jistých, zda digitální technologie mohou dětem pomoci s rozvojem řečových schopností. 14 respondentů (15, 6 %) s otázkou spíše souhlasí a 21 respondentů (23, 3 %) si myslí, že digitální technologie mohou dětem pomoci s rozvojem řečových schopností.

Graf 18 Digitální technologie a rozvoj řečových schopnost

Otázka č. 20: Digitální technologie pomáhají dětem předškolního věku v rozšíření slovní zásoby.

V níže uvedeném grafu můžeme vidět odpovědi na otázku, zda digitální technologie mohou pomoci dětem v rozšíření slovní zásoby. 13 respondentů (14, 4 %) si myslí, že digitální technologie nepomáhají dětem předškolního věku v rozšíření slovní zásoby. 20 respondentů (22, 2 %) s otázkou spíše nesouhlasí. 22 respondentů (24, 4 %) si nejsou jistí, zda by mohly digitální technologie pomáhat dětem v rozšíření slovní zásoby. 18 respondentů (20 %) spíše souhlasí s tím, že by digitální technologie mohly pomoci dětem v rozšíření slovní zásoby. Celkem 10 respondentů (11, 1 %) si myslí, že digitální technologie mohou dětem pomoci v rozšíření slovní zásoby.

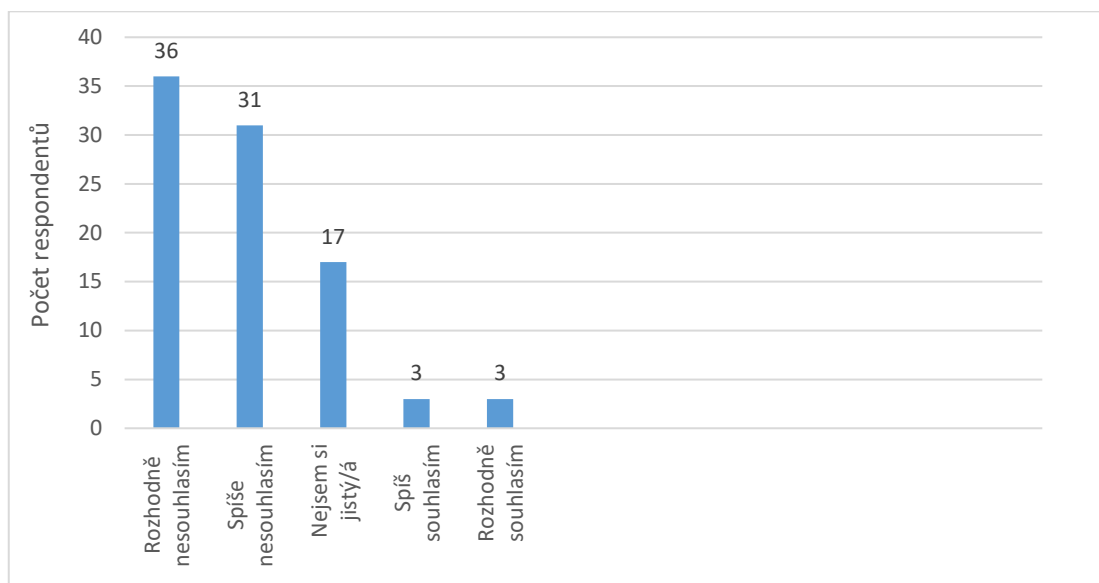

Graf 19 Digitální technologie a rozšíření slovní zásoby

Otázka č. 21: Práce na tabletu u dětí předškolního věku podpoří komunikaci s ostatními dětmi.

V grafu číslo 20 můžeme vidět odpovědi na otázku, zda práce na tabletu u dětí předškolního věku může podpořit komunikaci s ostatními dětmi. Výsledky této otázky jsou pro nás velmi překvapivé, a to nám ukazuje hned první číslo v grafu. Celkem 36 respondentů (40 %) si myslí, že práce na tabletu nepodporuje u dětí komunikaci s ostatními dětmi. Dalších 31 respondentů (34, 4 %) spíše nesouhlasí s tím, že by práce na tabletu mohla podpořit komunikaci ostatními dětmi. 17 respondentů (18, 9 %) si není jistých, zda by mohla práce na tabletu podpořit komunikaci s dětmi. 3 respondenti (3, 3 %) spíše souhlasí s tím, že by práce na tabletu mohla podpořit komunikaci s ostatními dětmi. A pouze 3 respondenti (3, 3

%) si myslí, že by práce na tabletu mohla u dětí předškolního věku podporovat komunikaci s ostatními dětmi.

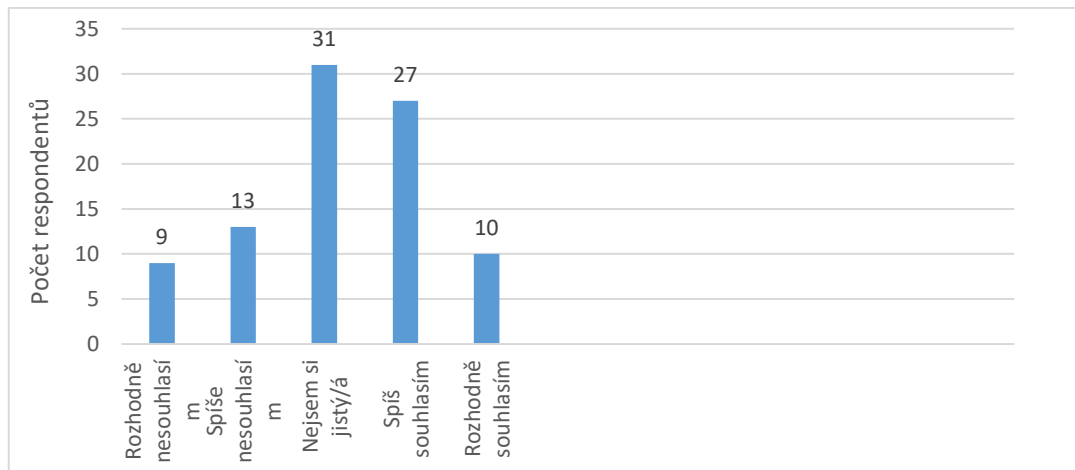

Graf 20 Práce na tabletu podporuje komunikaci

Otázka č. 22: Digitální technologie u dětí předškolního věku negativně ovlivňují schopnost souvisle vyprávět příběh.

Níže uvedený graf číslo je kontrolním (obdobným) grafem ke grafu 17, a jeho cílem bylo zjistit, zda respondenti vyplňují dotazník pečlivě. Výsledky jsou téměř totožné, tzn. že respondenti při vyplňování dotazníku dávaly pozor a vyplňovaly jej pečlivě.

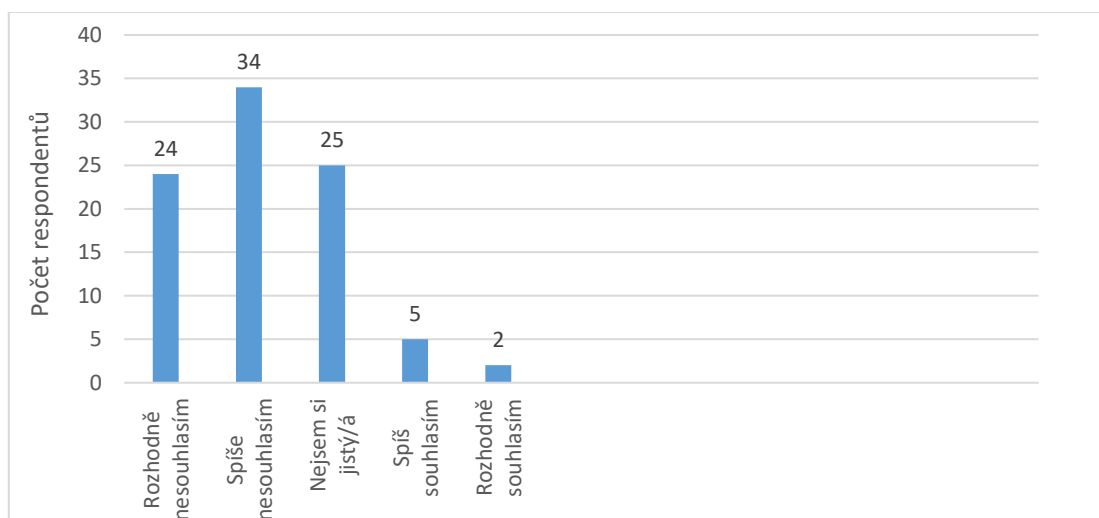
9 respondentů (10 %) si myslí, že digitální technologie můžou ovlivnit u dětí schopnost souvisle vyprávět příběh. 13 respondentů (14, 4 %) spíše nesouhlasí s tím, že digitální technologie negativně ovlivňuje u dětí schopnost souvisle vyprávět příběh. 31 respondentů (34, 4 %) si nejsou jistí tím, zda digitální technologie u dětí negativně ovlivňují schopnost souvisle vyprávět příběh. 27 respondentů (30 %) spíše souhlasí s tím, že digitální technologie u dětí negativně ovlivňují schopnost souvisle vyprávět příběh. 10 respondentů (11, 1 %) souhlasí s tím, že digitální technologie negativně ovlivňuje schopnost souvisle vyprávět příběh.

Graf 21 Digitální technologie negativně ovlivňují schopnost vyprávět

Otázka č. 23: Využití počítačových her může pomoci dětem předškolního věku v rozvoji komunikačních dovedností.

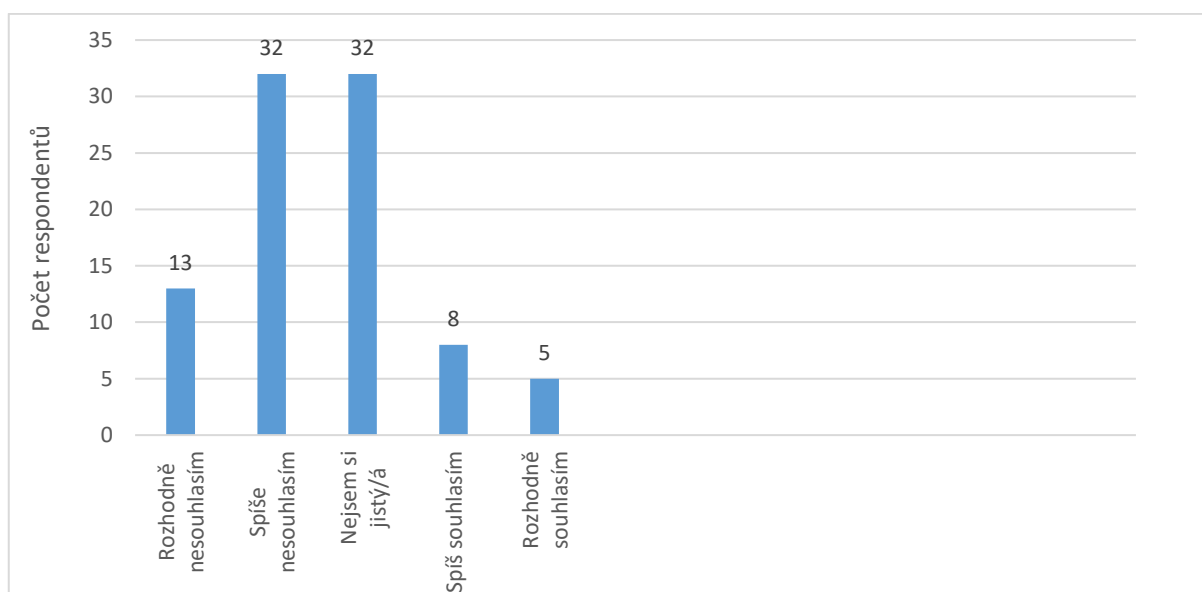
V níže uvedeném grafu můžeme vidět odpovědi na otázky, zda počítačové hry mohou dětem pomoci v rozvoji komunikačních dovedností. 24 respondentů (26,7 %) si myslí, že využití počítačových her nemůže dětem pomoci v rozvoji komunikačních dovedností. 34 respondentů (37,8 %) spíše nesouhlasí s tím, že by využití počítačových her mohlo dětem pomoci v rozvoji komunikačních dovedností. 25 respondentů (27,8 %) si není jistých, zda by využití počítačových her mohlo dětem pomoci v rozvoji komunikačních dovedností. 5 respondentů (5,6 %) spíše souhlasí s tím, že by využití počítačových her mohlo dětem pomoci v rozvoji komunikačních dovedností. A pouze 2 respondenti (2,2 %) souhlasí s tím, že by mohlo využití počítačových her pomoci dětem v rozvoji komunikačních dovedností.

Graf 22 Využití počítačových her v rozvoji komunikačních dovedností

Otázka č. 24: Digitální technologie obohacují děti předškolního věku o nová slova.

V následujícím grafu můžeme vidět odpovědi na otázku, zda digitální technologie obohacují děti o nová slova. 13 respondentů (14, 4 %) rozhodně nesouhlasí s tím, že by digitální technologie mohly obohatit děti o nová slova. 32 respondentů (35, 6 %) spíše nesouhlasí s tím, že by digitální technologie mohly děti obohatit o nová slova. 32 respondentů (35, 6 %) si není jistých, zda digitální technologie můžou děti obohatit o nová slova. 8 respondentů (8, 9 %) spíše souhlasí s tím, že by digitální technologie mohly děti obohatit o nová slova a pouhých 5 respondentů (5, 6 %) rozhodně souhlasí s tím, že by digitální technologie mohly děti obohatit o nová slova.

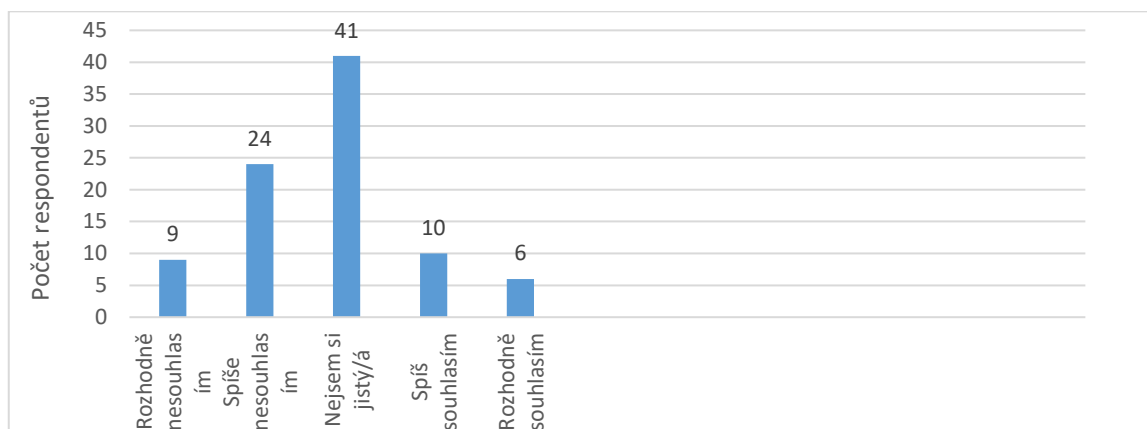

Graf 23 Digitální technologie obohacují děti o nová slova

Otázka č. 25: Počítačové programy určené pro děti předškolního věku pomáhají dítěti v rozvoji komunikačních dovedností.

Graf číslo 24 nám znázorňuje odpovědi na otázku, zda počítačové programy určené pro děti předškolního věku pomáhají dítěti v rozvoji komunikačních dovedností. 9 respondentů (10 %) rozhodně nesouhlasí s tím, že by počítačové programy mohly dětem pomoci v rozvoji komunikačních dovedností. 24 respondentů (26, 7 %) spíše nesouhlasí s tím, že by počítačové programy mohly dětem pomoci v rozvoji komunikačních dovedností. Překvapivé číslo 41 respondentů (45, 6 %) si není jistých, zda by mohly počítačové programy pomoci dětem v rozvoji komunikačních dovedností. 10 respondentů (11, 1 %) spíše souhlasí s tím, že by počítačové programy mohly pomoci dětem v rozvoji komunikačních dovedností.

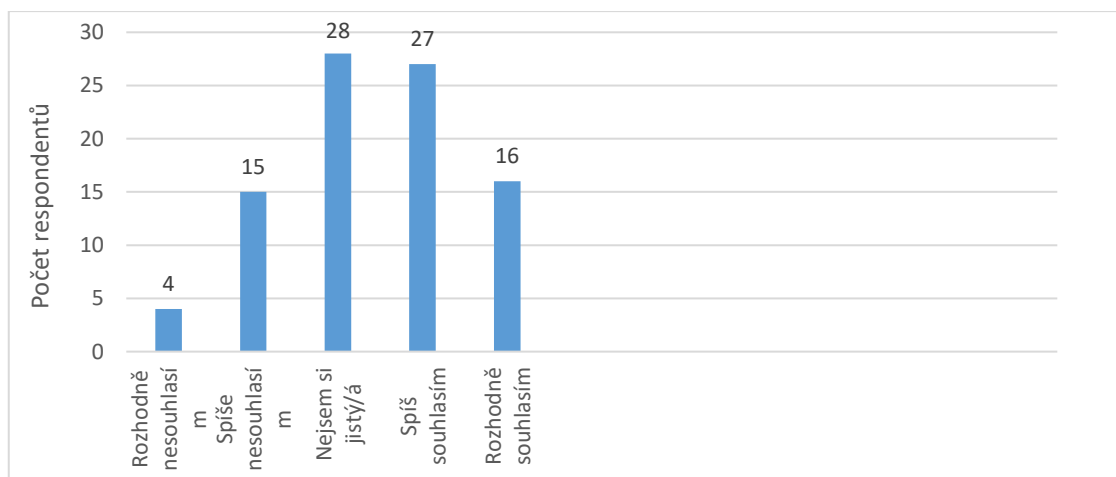
Pouze 6 respondentů (6, 7 %) rozhodně souhlasí s tím, že by počítačové programy mohly dětem pomoci v rozvoji komunikačních dovedností.

Graf 24 Počítačové programy v rozvoji komunikačních dovedností

Otázka č. 26: Digitální technologie negativně ovlivňují aktivní slovní zásobu.

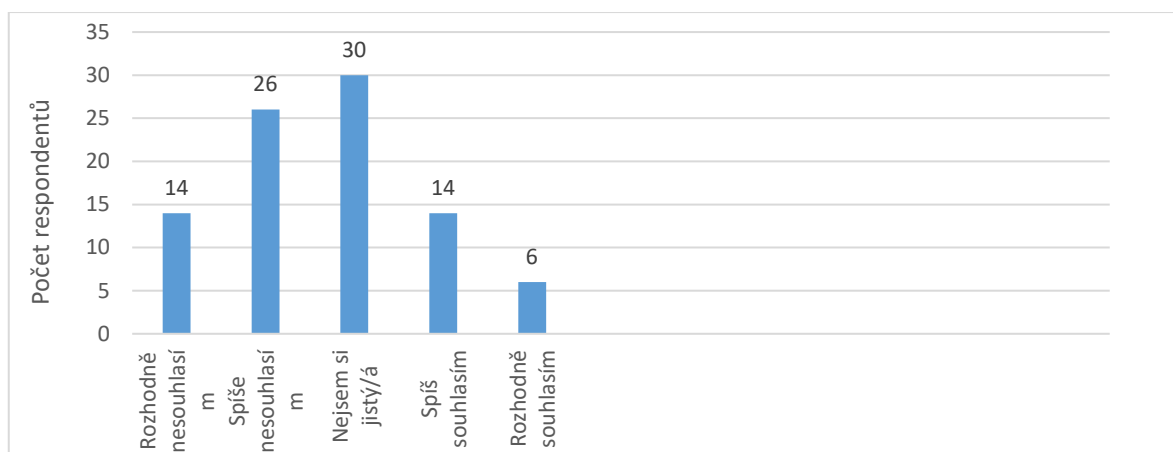
V následujícím grafu číslo 25 můžeme vidět odpovědi na otázku, zda digitální technologie negativně ovlivňují aktivní slovní zásobu. Odpovědi jsou pro nás překvapivé, protože pouze 4 respondenti (4, 4 %) rozhodně nesouhlasí s tím, že digitální technologie negativně ovlivňují aktivní slovní zásobu. 15 respondentů (16, 7 %) spíše nesouhlasí s tím, že digitální technologie negativně ovlivňují aktivní slovní zásobu. 28 respondentů (31, 1 %) si není jistých, zda digitální technologie můžou negativně ovlivnit aktivní slovní zásobu. 27 respondentů (30 %) spíše souhlasí s tím, že digitální technologie negativně ovlivňují aktivní slovní zásobu a 16 respondentů (17, 8 %) rozhodně souhlasí s tím, že digitální technologie negativně ovlivňují aktivní slovní zásobu.

Graf 25 Digitální technologie negativně ovlivňují aktivní slovní zásobu

Otázka č. 27: Práce na tabletu v mateřské škole přináší dětem předškolního věku témata pro komunikaci.

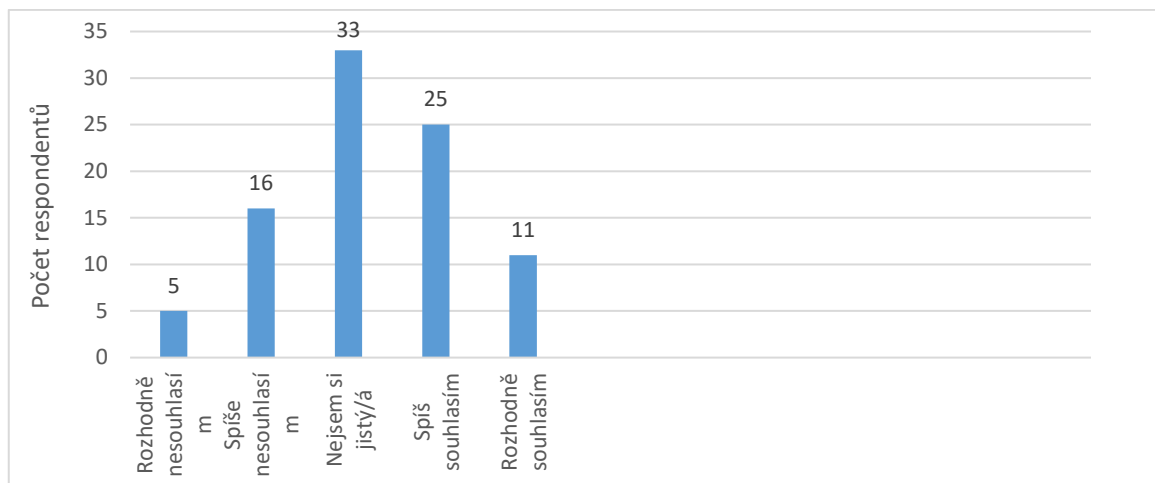
V níže uvedeném grafu číslo 26 můžeme vidět odpovědi na otázku, zda práce na tabletu přináší dětem témata pro komunikaci. 14 respondentů (15,6 %) rozhodně nesouhlasí s tím, že by mohla práce na tabletu dětem přinášet témata pro komunikaci. 26 respondentů (28,9 %) spíše nesouhlasí s tím, že by práce na tabletu mohla přinést dětem témata pro komunikaci. 30 respondentů (33,3 %) si není jistých, zda by mohla práce na tabletu přinést dětem témata pro komunikaci. 14 respondentů (15,6 %) spíše souhlasí s tím, že práce na tabletu přináší dětem témata pro komunikaci. A pouze 6 respondentů (6,7 %) rozhodně souhlasí s tím, že práce na tabletu přináší dětem témata pro komunikaci.

Graf 26 Práce na tabletu přináší témata pro komunikaci

Otázka č. 28: Práce na interaktivní tabuli u dětí předškolního věku podpoří diskusi s ostatními dětmi.

V následujícím grafu číslo 27 jsou odpovědi na otázku, zda práce na interaktivní tabuli může podpořit diskusi s ostatními dětmi. 5 respondentů (5,6 %) rozhodně nesouhlasí s tím, že by práce na interaktivní tabuli mohla u dětí předškolního věku podpořit diskusi s ostatními dětmi. 16 respondentů (17,8 %) spíše nesouhlasí s tím, že by interaktivní tabule mohla u dětí podpořit diskusi s ostatními dětmi. 33 respondentů (36,7 %) si není jistých, zda by mohla interaktivní tabule u dětí podpořit diskusi s ostatními dětmi. 25 respondentů (27,8 %) spíše souhlasí s tím, že interaktivní tabule u dětí podporuje diskusi s ostatními dětmi. A 11 respondentů (12,2 %) rozhodně souhlasí s tím, že interaktivní tabule u dětí podporuje diskusi s ostatními dětmi.

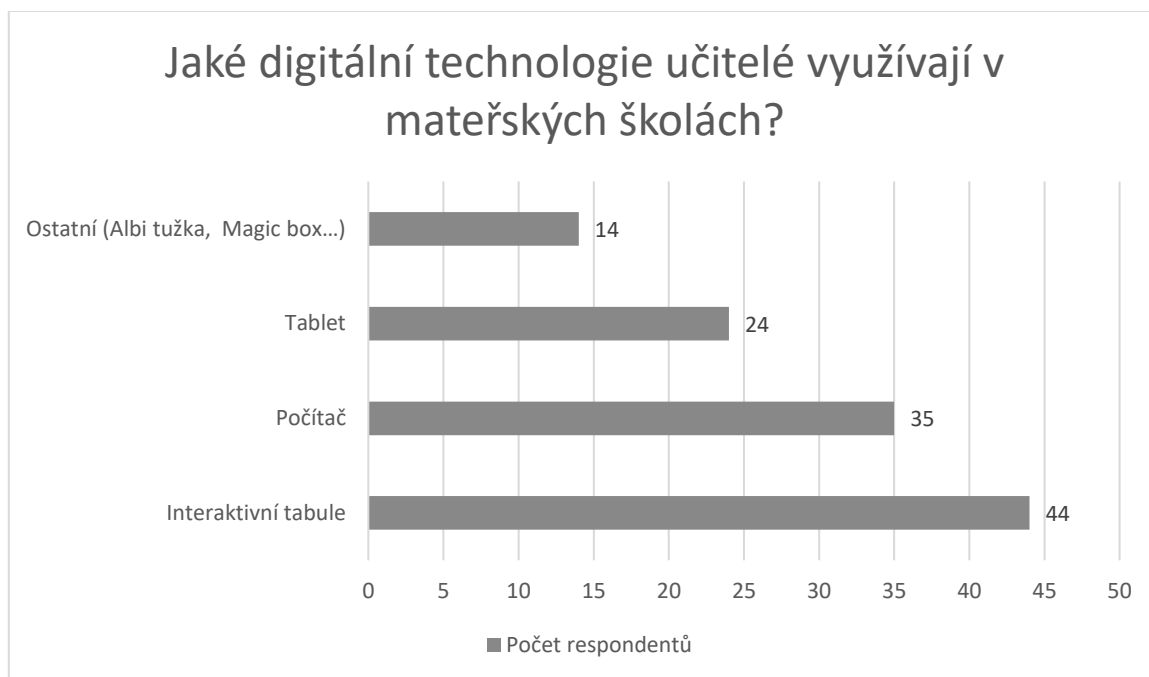

Graf 27 Práce na interaktivní tabuli podporuje diskusi

6 VÝSLEDKY VÝZKUMU A INTEPRETACE DAT

V této kapitole se budu věnovat výsledům výzkumu a interpretaci jejich dat.

6.1 Výsledky výzkumné otázky číslo 1

Graf 28 Výsledky výzkumné otázky číslo 1

Ve výše uvedeném grafu můžeme vidět odpovědi na první výzkumnou otázku. Na první místě se umístila interaktivní tabule s počtem 44. Interaktivní tabule je tak nejpoužívanější digitální technologie v mateřských školách. Na druhém místě se umístily počítače, kde odpovědělo 35 respondentů a stala se tak druhou nejvyužívanější digitální technologií v mateřských školách. Tablet s celkovým počtem 24 se umístil na 3 místě. Na 4 místě se zařadily ostatní, mezi které jsem zařadila například Albi tužku, Magic Box, 3 BOX, a další. U těchto odpovědí se nacházely maximálně 2-3 respondenti. Z toho důvodu jsou zařazeny mezi ostatní. Myslím si, že interaktivní tabule je nejpoužívanější digitální technologie z mnoha důvodů. Učitel může dětem poskytnout zábavnou formu učení, děti u ní můžou komunikovat, spolupracovat, pomáhat si, také je pro děti něco, co je může zaujmout.

6.2 Výsledky výzkumné otázky číslo 2

Tabulka 29 Výsledky výzkumné otázky číslo 2.

Jaké názory mají učitele na začleňování digitálních technologií do prostředí mateřské školy?	AP	Pořadí podle míry souhlasu
Děti předškolního věku by měly digitální technologie používat pod dohledem učitele.	4,6	1
Děti předškolního věku by měly digitální technologie používat pod dohledem dospělého.	4,4	2
Digitální technologie by měly být začleňovány do předškolního vzdělávání.	3,4	3
Digitální technologie jsou prospěšné pro děti předškolního věku.	3,3	4

V uvedené tabulce můžeme vidět výsledky na výzkumnou otázku číslo 2. Na první místě se umístila položka, že by děti předškolního věku měly používat digitální technologie pod dohledem učitele. S tímto naprosto souhlasím. Aritmetický průměr je u této položky 4,6, což znamená, že respondenti rozhodně souhlasí s tím, že by děti při používání digitálních technologií měly být pod dohledem učitele. Na druhém místě se umístila položka, že by děti předškolního věku měly používat digitální technologie pod dohledem dospělého s aritmetickým průměrem 4,4. I když se jedná o skoro stejnou položku, můžeme vidět různý aritmetický průměr, a tak i různé odpovědi. Pro respondenty je důležitější dohled učitele jak rodiče. Což mi přijde zajímavé. Přitom rodiče u svých dětí zažívají více aktivity na digitálních technologiích jako učitelé v mateřských školách. S aritmetickým průměrem 3,4 se na 3 místě umístilo začleňování digitálních technologií do předškolního vzdělávání. Přijde mi to jako překvapivý výsledek vůči tomu, že na 4 místě se umístila prospěšnost digitálních technologií v mateřských školách. Respondenti tedy z části souhlasí s tím, aby se digitální technologie do vzdělávání začlenily, ale nejsou si jistí tím, jestli jsou digitální technologie pro děti prospěšné.

6.3 Výsledky výzkumné otázky číslo 3

Tabulka 30 Výsledky výzkumné otázky číslo 3.

Jak učitel zvládá práci s digitálními technologiemi?	AP	Pořadí podle míry souhlasu
Učitel mateřské školy musí umět pracovat s programy na počítači.	4,2	1
Jako učitel mateřské školy ovládám digitální technologie bez problémů.	4,1	2

Práce na tabletu v mateřské škole je pro učitele jednoduchá.	3,4	3
Učitel mateřské školy musí umět na počítači pro účely práce s elektronickou třídní knihou.	3,2	4
Učitel mateřské školy potřebuje pracovat s počítačem každý den.	2,9	5

Z uvedené tabulky můžeme vidět, že nejvyšší dosažená hodnota AP je 4,2, což znamená že nejvíce respondentů si myslí, že učitel by měl umět pracovat s programy na počítači. Za všechny respondenty můžeme říct, že se jedná o významnou část, protože AP se nachází mezi spíše souhlasím a rozhodně souhlasím. Důležitou roli hraje také ovládání digitálních technologiemi učiteli, která se umístila hned na druhém místě s AP 4,1. Za všechny respondenty tedy můžeme říct, že spíše souhlasí s tím, že by měl učitel ovládat digitální technologie. Práce na tabletu je na třetím místě s AP 3,4. AP se nachází mezi nejsem si jistý a spíše souhlasím. Za všechny respondenty tak můžeme říct, že si nejsou jistí, jestli je práce na tabletu pro učitele jednoduchá. Zajímavým výsledkem je, že učitel nepotřebuje tolik pracovat s elektronickou třídní knihou. V dnešní době, kdy hodně vzrostl zájem o digitální technologie je zajímavé, že se tolik nevyskytuje elektronická třídní kniha. Elektronická třídní kniha může být pro učitele zajímavá, a postupně všechny mateřské školy na ně přejdou a učitelé se budou muset s ní naučit pracovat. U AP 3,2 můžeme říct za všechny respondenty, že si nejsou jistí, jestli by učitel měl umět pracovat s elektronickou třídní knihou. Na posledním místě se umístila práce na počítači každý den s AP 2,9. Za všechny respondenty můžeme tedy říct, že si nejsou jistí tím, že by měl učitel pracovat na počítači každý den. AP se nachází mezi spíše nesouhlasím a nejsem si jistá/ý.

Výsledky v tabulce nám ukazují, že učitelé zvládají ovládat digitální technologie. Většina respondentů uvedla, že zvládají ovládat digitální technologie bez problémů. Několik respondentů uvedlo, že je používají pouze občas, ale k základním účelům je ovládají dobře.

6.4 Výsledky výzkumné otázky číslo 4

Tabulka 31 Výsledky výzkumné otázky číslo 4.

Jaké názory mají učitelé na využití digitálních technologií pro rozvoj komunikace dítěte předškolního věku?	AP	Pořadí podle míry souhlasu
Digitální technologie pomáhají dítěti předškolního věku s rozvojem řečových schopností.	3,4	1
Digitální technologie negativně ovlivňují aktivní slovní zásobu.	3,4	1

Práce na interaktivní tabuli u dětí předškolního věku podpoří diskusi s ostatními dětmi.	3,3	2
Digitální technologie negativně ovlivňují schopnost souvisle vyprávět příběh.	3,2	3
Počítačové programy určené pro děti předškolního věku pomáhají dítěti v rozvoji komunikačních dovedností.	2,8	4
Digitální technologie podporují u dítěte předškolního věku schopnost tvořit příběh.	2,7	5
Digitální technologie pomáhají dětem předškolního věku v rozšíření slovní zásoby.	2,7	5
Práce na tabletu v mateřské škole přináší dětem předškolního věku témata pro komunikaci.	2,7	5
Digitální technologie obohacují děti předškolního věku o nová slova.	2,6	6
Využití počítačových her může pomoci dětem předškolního věku v rozvoji komunikačních dovedností.	2,2	7
Práce na tabletu u dětí předškolního věku podpoří komunikaci s ostatními dětmi.	2	8

Ve výše uvedené tabulce můžeme vidět výsledky výzkumné otázky číslo tři. Výsledky jsou dle mého názoru hodně překvapivé. A to konkrétně z toho důvodu, že o digitální technologie v dnešní době hodně vzrostl velký zájem. Na prvním místě se umístily hned dvě otázky z dotazníku. Digitální technologie mohou pomoci dětem s rozvojem řečových schopností má aritmetický průměr 3,4. Můžeme tak říct, že respondenti si nejsou jistí, zda by digitální technologie mohly pomoci s rozvojem řečových schopností. Což dle mého názoru není úplně uspokojivý výsledek, na který jsme čekaly. Taktéž na prvním místě je digitální technologie negativně ovlivňují aktivní slovní zásobu s aritmetickým průměrem 3,4. V tomto případě však můžeme za všechny respondenty říct, že se více přiklání k tomu, že digitální technologie negativně ovlivňují aktivní slovní zásobu. Interaktivní tabule je pro děti velmi zajímavá a prospěšná. Většina respondentů také odpověděla, že se u nich v mateřské škole nachází. Interaktivní tabule je tak nejvyužívanější digitální technologie v mateřských školách. Umístila se na druhém místě s AP 3,3. Respondenti si tak myslí, že interaktivní tabule z části může podpořit diskusi s ostatními dětmi. Digitální technologie také dle respondentů z části negativně ovlivňují schopnost souvisle tvořit příběh. Dokazuje nám to aritmetický průměr 3,2. Jak vidíme z tabulky, tak počítačové programy určené pro děti předškolního věku pomáhají dětem podle učitelů jen z části. To může potvrdit aritmetický průměr 2,8. Může to být zapříčiněno tím, že učitelé programy neznají a nevyužívají. Nebo tím, že je využívají ale mají vyzkoušené u dětí, že nefungují podle jejich představ. Na pátém místě se se umístily hned tři otázky z dotazníku s aritmetickým průměrem 2,7. Digitální technologie dle všech

respondentů spíše nepomáhají schopnosti tvořit příběh. Respondenti si také myslí, že digitální technologie spíše nemůžou pomoci v rozšíření slovní zásoby u dětí. Práce na tabletu spíše nepomáhá dětem v tvorbě témat k diskusi. Za všechny respondenty také můžeme říct, digitální technologie spíše neobohacují děti o nová slova. Tato otázka má aritmetický průměr 2,6 a nachází se na 6 místě. S celkem překvapivým výsledkem s aritmetickým průměrem 2,2, se umístila otázka využití počítačových her může pomoci v rozvoji komunikačních dovedností. Za všechny respondenty tak můžeme říct, že spíše nesouhlasí s tím, že by počítačové hry mohly dětem pomoci v rozvoji komunikačních dovedností. Na posledním místě s hodně překvapivým výsledkem aritmetického průměru 2, se umístila otázka práce na tabletu podporuje komunikaci s ostatními dětmi. Tento výsledek může být zapříčiněn tím, že respondenti si myslí, že když dítě dostane tablet do rukou, tak nebude komunikovat s ostatními.

Všechny tyto výsledky, které jsou dle mého názoru hodně překvapivé můžou mít příčinu, že respondenti si nemyslí, že by digitální technologie mohly pomoci v rozvoji komunikačních schopností dětí. Respondenti také v dotazníku psaly, že raději využívají tištěný materiál a digitální technologie (např. interaktivní tabule) používají jako obohacení výuky. Někteří respondenti také zmínily, že digitální technologie při práci s dětmi používají minimálně, max. 2–3 za měsíc. Pár respondentů v dotazníku uvedlo, že digitální technologie používají pouze jako obrazový materiál, kdy dětem potřebují ukázat nějakou věc, kterou děti neznají. 10 respondentů uvedlo, že digitální technologie používají pouze jako inspiraci pro sebe na další výuku.

7 DOPORUČENÍ PRO PRAXI

Výsledky bakalářské práce by měly sloužit hlavně učitelům mateřských škol a rodičům předškolním dětí. Výzkum byl realizován za účelem zjištění, jaké názory mají učitelé mateřských škol na využití digitálních technologií v rozvoji komunikačních schopností dětí předškolního věku. A proto by se tyto výsledky měly použít pro práci škol, aby informovaly rodiče a ostatní pedagogy, kteří mají a používají digitální technologie.

Jako první bych doporučila informovat pedagogy o této tématice. Ti by mohly předávat informace ostatním pedagogům a rodičům. Dále bych informovala rodiče, aby věnovaly více času tomu, jak jejich děti tráví čas na digitálních technologiích a zároveň informovat o programech, které můžou nenásilně dítě rozvíjet.

Výzkum se uskutečnil u pedagogů z mateřských škol, kteří, jak výzkum zjistil, používají digitální technologie v mateřské škole, ale také jsou odpůrci digitálních technologií, kteří by digitální technologie dětem do rukou nedaly. Proto bych doporučila, aby pedagogové se obeznámily s logopedickými programy pro digitální technologie, které jsou určené pro děti, které mají problémy s řečí. A tím by odpůrci digitálních technologií u dětí, mohly změnit názor, a děti rozvíjet, aniž by o tom věděli, a i tak by se mohly pyšnit, že používají například tablet. Dále bych doporučila, aby mateřské školy začaly některé z digitálních technologií používat. Například interaktivní stůl, dle mého názoru je skvělá věc, kdy děti si rozvíjí sociální i komunikační dovednosti.

Digitální technologie by ale určitě neměly nahradit hry, pobyt venku nebo pohybové dovednosti. Digitální technologie by měly být kreativním způsobem, jak dětem ozvláštnit běžné dění v mateřské škole.

ZÁVĚR

Digitální technologie se staly běžnou součástí našich životů, zejména u jedinců, kteří dospívají a potřebují být neustále online. V dnešní době je využívají děti již od útlého věku až po starší lidi (důchodce). Většina jedinců digitální technologie používá hlavně kvůli internetu, a tím hlavně sociálním sítím, navozování nových kontaktů či přátelství. Digitální technologie se musí používat s rozumem, a pokud rodiče svým dětem chtějí dát digitální technologie z důvodu, aby je mohly kontrolovat, je třeba přemýšlet na obsahem, který je dětem přístupný. V dnešní době existuje rodičovský zámeček, tzn. že rodič může pomocí kódu, který si sám určí, stahovat pouze ty aplikace a hry, které bude chtít. Můžou tak zamezit nechtěnému obsahu, který jejich dětem může ublížit. Rodiče také můžou stahovat aplikace a hry, které můžou děti, bez jejich vědomí, rozvíjet. Hry můžou logopedického původu, ale také to můžou být hry, které děti učí barvy, tvary, čísla apod.

Digitální technologie mají jak negativní, tak ale i pozitivní přínosy pro jedince. Tato bakalářská práce vznikla zejména za účelem zvýšit povědomí pedagogů a rodičů nad logopedickými programy určené pro digitální technologie a děti předškolního věku, kde mohou pedagogové a rodiče čerpat programy pro své digitální technologie a tím nenásilně dítě rozvíjet. Stěžejní část je část třetí, která je zaměřena na vliv digitálních technologií na rozvoj komunikace u dětí.

Přínosem bakalářské práce tedy je, že mapuje zkušenosti a názory učitelů z mateřských škol nad začleňováním a využíváním digitálních technologií v mateřských školách. Ale také navrhuje logopedické programy pro digitální technologie určené pro děti do 6 let věku. Z výsledků vyplynulo, že ač většina pedagogů ve své práci digitální technologie má, tak je při práci s dětmi nevyužívají. Dále jsme z výsledků usoudily, že pedagogové, kteří digitální technologie při práci s dětmi používají, tak je používat pravděpodobně musí. Hodně pedagogů není zastánci začleňování digitálních technologií do mateřských škol a raději upřednostňují tištěné materiály. Pedagogové si dále myslí, že digitální technologie nejsou vhodným nástrojem pro rozvoj řeči u dětí. A to nám dokazuje fakt, že aritmetické průměry u výzkumné otázky číslo 4 jsou blízko koeficientu 3 nebo níže. To znamená, že respondenti si nejsou jistí a spíše nesouhlasí s tím, že by digitální technologie mohly pomoci dětem v rozvoji řeči.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. Bimi Boo (2021). *Bimi Boo Kids Learning Academy*. [online]. [2021-02-22]. Dostupné z: <https://bimiboo.net/>
2. Bytešnicková, I. (2007). *Rozvoj komunikačních kompetencí u dětí předškolního věku*. Brno: Masarykova univerzita.
3. Bytešnicková, I. (2012). *Komunikace dětí předškolního věku*. Praha: Grada.
4. Dostál, J. (2009). Interaktivní tabule ve výuce. *Journal Of Technology And Information*, 1(3), 11-16.
5. Drigas, A. S., & Kokkalia, G. K. (2014). *ICTs in Kinderten*. [online]. [cit. 2021-02-13]. Dostupné z: <https://online-journals.org/index.php/i-jet/article/view/3278/3046>
6. Fořtíková, J. (2019). *Digitální technologie v předškolním vzdělávání*. [online]. [cit. 2021-02-15]. Dostupné z: <https://www.ctyrlitek.biz/file.php?nid=13546&oid=6902383>
7. Chaudron, S. (2015). *Young Children (0-8) and digital technology: a qualitative exploratory study across seven countries*. [online]. [cit. 2021-01-11]. Dostupné z: <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC93239>
8. Chráska, M. (2008). *Metody pedagogického výzkumu*. Praha: Grada.
9. JISC (2014). *Developing digital literacies*. [online]. [2021-02-18]. Dostupné z: <https://www.jisc.ac.uk/guides/developing-digital-literacies>
10. Kalaš, I. (2010). *Škola ako príležitosť* [online]. [2021-02-18]. Dostupné z <https://rvp.cz/informace/wp-content/uploads/2009/09/U%C4%8Ditel-v-informa%C4%8Dn%C3%AD-s%C3%ADti.pdf.pdf>
11. Kalaš, I. (2011). *Spoznávame potenciál digitálnych technológií v predprimárnom vzdelávaní*. [online]. [2021-01-10]. Dostupné z: <https://silo.tips/download/spoznavame-potencial-digitalnych-technologii-v-predprimarnom-vzdelavani>
12. Kolář, Z. (2012). *Výkladový slovník z pedagogiky: 583 vybraných hesel*. Praha: Grada.

13. Kolesová, E. & PMQ SOFTWARE (2021). *Logopedie – aplikace*. [online]. [2021-02-22]. Dostupné z: <http://www.logopedie-aplikace.cz/>
14. Kořátková, S. (2008). *Dítě a mateřská škola*. Praha: Grada.
15. Langmeier, J., & Krejčířová, D. (2006). *Vývojová psychologie* (2., aktualiz. vyd). Praha: Grada.
16. Lipa Learning s.r.o. (2020). *Lipa Theater*. [online]. [2021-02-22]. Dostupné z: <https://apps.apple.com/cz/app/lipa-theater/id1028376663?l=cs>
17. Loužecká, I. (2015). *10 důvodů proč budete chtít interaktivní stůl SMART Table*. [online]. [2021-02-17]. Dostupné z: <http://www.veskole.cz/clanky/10-duvoduproc-byste-meli-mit-ve-sve-tride-interaktivni-stul>
18. Moravcová, D. (2013). *Využívání počítačů v mateřské škole*. [online]. [cit. 2020-04-08]. Dostupné z: clanky.rvp.cz/clanek/s/P/257/VYUZIVANIPOCITACU-V-MATERSKE-SKOLE.html
19. NAEYC (2012). *Technology and Interactive Media as Tools in Early Childhood Programs Serving Children from Birth through Age 8*. Washington: National Association for the Education of Young Children.
20. PETIT HW-SW (2018). *Globální slabikář 2*. [online]. [2021-02-22]. Dostupné z: <https://www.pachner.cz/vyukove-programy-95k/poruchy-uceni-21k/dyslexie-146k/globalni-slabikar-2-517p>
21. PETIT HW-SW (2018). *Méďa a obrázky*. [online]. [2021-02-22]. Dostupné z: <https://www.pachner.cz/vyukove-programy-95k/poruchy-uceni-21k/jine-poruchy-a-prevence-150k/meda-a-obrazky-512p>
22. PETIT HW-SW (2021). *Brepta*. [online]. Dostupné z: <https://petit-os.cz/index.php/software/lopedicky-software/brepta-rodina-1-detail>
23. Petržilková, M., & Petržílka, J. (2021). *Logopedický software Mentio*. [online]. Dostupné z: <https://www.mentio.cz/Onas>
24. Plowman, L., & Stephen, C., & McPake, J. (2010). *Growing Up with Technology: Young children learning in a digital world*. London: Routledge.
25. Průcha, J. (2011). *Dětská řeč a komunikace: poznatky vývojové psycholingvistiky*. Praha: Grada.

26. Simbartl, P. (2017). *Mediální kompetence v mateřské škole*. *Trendy ve vzdělávání*, 10(1), 95-100.
27. Talkiebear s.r.o. (2020). *Mluvídek*. [online]. Dostupné z: [2021-02-22]. <https://apps.apple.com/cz/app/mluv%C3%ADdek/id824787217>
28. Theunert, H. (2007). *Medienkinder von Geburt an : Medienaneignung in den ersten sechs Lebensjahren*. München: Kopaed.
29. Visser, M. (2013). *Digital Literacy and Public Policy through the Library Lens*. [online]. [2021-02-18]. Dostupné z: <https://digitalcommons.library.umaine.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1595&context=mpr>
30. Vlček, ZY A. (2021). *Eduadood*. [online]. [2021-02-22]. Dostupné z: <https://edudadoo.zy.cz/>
31. Watt, H. J. (2010). *How Does the Use of Modern Communication Technology Influence Language and Literacy Development?* [online]. [2021-02-17]. Dostupné z: https://pubs.asha.org/doi/pdf/10.1044/cicsd_36_F_141
32. Zounek, J., & Tůma, F. (2014). *Problematika ICT ve vzdělávání v českých pedagogických časopisech (1990-2012)*. *Studia Paedagogica*, 19(3), 65-87.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

apod.	A podobně
č.	Číslo
EK	Elektronická kniha
IT	Interaktivní tabule
MŠ	Mateřská škola
N	Počet respondentů, kteří odpověděli na danou otázku
např.	Například
RVP PV	Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
s.	Strana
SIPVZ	Státní informační politika ve vzdělávání
VO	Výzkumná otázka

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 – Rozdělení digitálních technologií v kontextu MŠ.....	17
Obrázek 2 – Struktura digitální gramotnosti.....	18

SEZNAM GRAFŮ A TABULEK

Graf 1 Věk respondentů.....	29
Graf 2 Praxe v oboru respondentů	30
Graf 3 Nejvyšší dosažené vzdělání respondentů	30
Graf 4 Četnost používání digitálních technologií	31
Graf 5 Digitální technologie v mateřské škole	32
Graf 6 Digitální technologie používané při práci s dětmi.....	33
Graf 7 Možnosti využití digitálních technologií.....	34
Graf 8 Začleňování digitálních technologií do předškolního vzdělávání.....	35
Graf 9 Dohled nad používáním digitálních technologií.....	35
Graf 10 Prospěšnost digitálních technologií.....	36
Graf 11 Dohled nad používáním digitálních technologií.....	37
Graf 12 Ovládání digitálních technologií učiteli	37
Graf 13 Učitel a práce na tabletu	38
Graf 14 Práce učitele s programy na počítači	39
Graf 15 Učitel a práce s elektronickou třídní knihou.....	39
Graf 16 Učitel a práce na počítači každý den	40
Graf 17 Digitální technologie podporují schopnost tvořit příběh.....	41
Graf 18 Digitální technologie a rozvoj řečových schopností.....	41
Graf 19 Digitální technologie a rozšíření slovní zásoby.....	42
Graf 20 Práce na tabletu podporuje komunikaci	43
Graf 21 Digitální technologie negativně ovlivňují schopnost vyprávět	44
Graf 22 Využití počítačových her v rozvoji komunikačních dovedností	44
Graf 23 Digitální technologie obohacují děti o nová slova	45
Graf 24 Počítačové programy v rozvoji komunikačních dovedností	46
Graf 25 Digitální technologie negativně ovlivňují aktivní slovní zásobu	46
Graf 26 Práce na tabletu přináší témata pro komunikaci.....	47
Graf 27 Práce na interaktivní tabuli podporuje diskusi	48
Graf 28 Výsledky výzkumné otázky číslo 1	49
Tabulka 29 Výsledky výzkumné otázky číslo 2.	50
Tabulka 30 Výsledky výzkumné otázky číslo 3.	50
Tabulka 31 Výsledky výzkumné otázky číslo 4.	51

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Dotazník

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍK

Vážené respondentky, vážení respondenti,

obracím se na Vás s žádostí o vyplnění mého dotazníku, který slouží jako podklad pro bakalářskou práci na téma: „**Názory učitelů/učitelek na využití digitálních technologií v rozvoji komunikačních kompetencí dětí předškolního věku**“.

Dovoluji si Vás rovněž požádat o pravdivé odpovědi. Účast je anonymní a výsledky budou použity pro vědecké účely.

Předem děkuji za spolupráci. Studentka UTB ve Zlíně.

Správné odpovědi zakroužkujte. V otázkách, kde odpověď znázorňuje škála, označte kroužkem příslušný stupeň odpovídající Vaší odpovědi.

Vyberte jednu z možností.

1. Vyberte prosím Vaše pohlaví

- a) Žena
- b) Muž

2. Kolik Vám je let?

- a) 18–30
- b) 31–40
- c) 41–50
- d) 51 a více

3. Kolik let praxe máte v oboru?

- a) 0–1 rok
- b) 2–3 roky
- c) 4–6 let
- d) 7–10 let
- e) 11 a více

4. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?
- a) Střední škola
 - b) Vyšší odborná škola
 - c) Vysoká škola
5. Jak často využíváte digitální technologie v mateřské škole?
- a) Denně
 - b) Jednou týdně
 - c) Jednou do měsíce
 - d) Jednou do roka
 - e) Nikdy

Vybrat můžete i více možností.

6. Nachází se ve Vaší mateřské škole některé z uvedených technologií?
- Tablety
 - Počítače
 - Interaktivní tabule
 - Jiné (prosím uveďte):
7. Jaké technologie používáte při práci s dětmi?
- Tablety
 - Počítače
 - Interaktivní tabule
 - Jiné (prosím uveďte):
8. Jak ve výuce používáte digitální technologie?
- Práce s obrazovým materiálem
 - Procvičování (logopedie, barvy, tvary apod.)
 - Vzdělávací hry

- Dětské hry
- Jiné (prosím uveďte):

Na následující otázky budete odpovídat ve formě škály 1–5. Význam je následující:

1 – rozhodně nesouhlasím, 2 – spíše nesouhlasím, 3 – nejsem si jistý/á, 4 – spíše souhlasím, 5 – rozhodně souhlasím

9. Digitální technologie by měly být začleňovány do předškolního vzdělávání.

rozhodně nesouhlasím 1 2 3 4 5 rozhodně souhlasím

10. Děti předškolního věku by měly digitální technologie používat pod dohledem učitele.

rozhodně nesouhlasím 1 2 3 4 5 rozhodně souhlasím

11. Digitální technologie jsou prospěšné pro děti předškolního věku.

rozhodně nesouhlasím 1 2 3 4 5 rozhodně souhlasím

12. Děti předškolního věku by měly digitální technologie používat pod dohledem dospělého.

rozhodně nesouhlasím 1 2 3 4 5 rozhodně souhlasím

13. Jako učitel mateřské školy ovládám digitální technologie bez problémů.

rozhodně nesouhlasím 1 2 3 4 5 rozhodně souhlasím

14. Práce na tabletu v mateřské škole je pro učitele jednoduchá.

rozhodně nesouhlasím 1 2 3 4 5 rozhodně souhlasím

15. Učitel mateřské školy musí umět pracovat s programy na počítači.

rozhodně nesouhlasím 1 2 3 4 5 rozhodně souhlasím

16. Učitel mateřské školy musí umět na počítači pro účely práce s elektronickou třídní knihou.

rozhodně nesouhlasím 1 2 3 4 5 rozhodně souhlasím

17. Učitel mateřské školy potřebuje pracovat s počítačem každý den.

rozhodně nesouhlasím 1 2 3 4 5 rozhodně souhlasím

18. Digitální technologie podporují u dítěte předškolního věku schopnost tvořit příběh.

rozhodně nesouhlasím 1 2 3 4 5 rozhodně souhlasím

19. Digitální technologie pomáhají dítěti předškolního věku s rozvojem řečových schopností.

rozhodně nesouhlasím 1 2 3 4 5 rozhodně souhlasím

20. Digitální technologie pomáhají dětem předškolního věku v rozšíření slovní zásoby.

rozhodně nesouhlasím 1 2 3 4 5 rozhodně souhlasím

21. Práce na tabletu u dětí předškolního věku podpoří komunikaci s ostatními dětmi.

rozhodně nesouhlasím 1 2 3 4 5 rozhodně souhlasím

22. Digitální technologie u dětí předškolního věku negativně ovlivňují schopnost souvisle vyprávět příběh.

rozhodně nesouhlasím 1 2 3 4 5 rozhodně souhlasím

23. Využití počítačových her může pomoci dětem předškolního věku v rozvoji komunikačních dovedností.

rozhodně nesouhlasím 1 2 3 4 5 rozhodně souhlasím

24. Digitální technologie obohacují děti předškolního věku o nová slova.

rozhodně nesouhlasím 1 2 3 4 5 rozhodně souhlasím

25. Počítačové programy určené pro děti předškolního věku pomáhají dítěti v rozvoji komunikačních dovedností.

rozhodně nesouhlasím 1 2 3 4 5 rozhodně souhlasím

26. Digitální technologie negativně ovlivňují aktivní slovní zásobu.

rozhodně nesouhlasím 1 2 3 4 5 rozhodně souhlasím

27. Práce na tabletu v mateřské škole přináší dětem předškolního věku témata pro komunikaci.

rozhodně nesouhlasím 1 2 3 4 5 rozhodně souhlasím

28. Práce na interaktivní tabuli u dětí předškolního věku podpoří diskusi s ostatními dětmi.

rozhodně nesouhlasím 1 2 3 4 5 rozhodně souhlasím